

# EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.  
Hirdetési díj: Háromhásos petítor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör  
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének  
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.  
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet  
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

## Új bank Eperjesen.\*

Az elmúlt esztendőnek egyik legfontosabb pénzügyi mozzanata kétségkívül az volt, hogy a Magyar Általános Hitelbank igazgatósága, kapcsolatban az intézet alaptökéjének a felemelésével, elhatározta, hogy az országban *egyelőre* tíz fiókot nyit. Ha ehhez hozzávesszük azt, hogy a fővárosi pénzintézetek egymásután emelték fel alaptökéiket és hogy földrajzi terjeszkedésre is készülnek; ha tudjuk, hogy új pénzintézetek alapítása napirenden van, — akkor arra a következtetésre kell jutnunk, hogy itt a *vállalkozási kedv általános feléledéséről* és pénzintézeti életünknek egy *új korszakáról* van szó.

Ebből az országos mozgalmából városunk is kiveszi a részét, a mennyiben — mint lapunkban több ízben megírtuk — félmillió koronával új pénzintézet van alakulóban, melynek czíme «Eperjesi Kereskedelmi és Iparbank» lesz.

Vajjon van-e ennek az új pénzintézetnek létjogosultsága és jövője? Kétségkívül!

Az új pénzintézet megjelenése majd új szellemet fog meghonosítani a helybeli piacon, mert a közönséget megismerteti a modern bank előnyeivel és kényszeríteni fogja a már működő pénzintézeteket arra, hogy saját érdekükben is hasonló ügyvitelt vegyenek fel.

Az új intézet jelentékeny alaptökével alakul meg. Bizonyossága ez annak, hogy az alapítók megértették az idők jelét. Mert ma részvény-

\* A tervbe vett új pénzintézet egyik alapítójától kaptuk ezt az érdekes cikket, a ki e mellett pénzügyi téren kiváló szakértő. Olyan fontos esemény nálunk ez a bankalapítás, hogy bármely oldalról jövő további felszólalásnak is készséggel helyet adunk. Szerk.

társasági alapon csak a nagy vállalatoknak van értelmük. Az egy-két százezer koronás alaptökével alakuló bankok kora lejárt. A nagy intézetek ellenben közvetlen érintkezési pontokat találhatnak a nyugati nemzetek pénzügyeivel és így még a betéteknél is olcsóbb pénzforgást szerezhetnek maguknak. A mi azután a bank egész üzleti tevékenységében érezteti hatását.

Az új bank az összes szokásos bankügyleteket felveszi programjába, de a fősúlyt — mint értesülünk — a *váltók diskontálására* fordítja majd. Napjainkban ez határozottan a *legfontosabb* aktív bankügylet. De egyúttal az az ügylet is, melyet a helybeli pénzügyi szereplő intézetek eddig leginkább elhanyagoltak. A modern üzleti életben a váltó a fizetések szabályszerű eszközévé vált. Ha nem is nálunk, hát legalább az előrehaladottabb nyugati államokban, a hol az összes kiállított váltóknak alig 1%-a kerül ki a diskontálást. Ez — a nálunk is szükséges — fejlődés azonban csak úgy mehet végbe, ha a pénzintézetek készek az üzleti váltók megvételére. *Készségről* pedig csak cum grano salis lehet szó ott, a hol meg-esik például az, hogy egy a saját szakmájában elsőrendű kereskedőnek, ki mellestől szólva többszörös háziúr is, egy szintén vagyonos intézvényezett által elfogadott 160 koronás üzleti váltóját a pénzintézet nem honorálja.

Már pedig a pénzintézetek *diskonto-politikájától* nagy érdekek függenek. A túlmagas diskonto megöli a vállalkozási kedvet. Míg az alacsony diskonto arra ösztönzi a kereskedőt, hogy üzleti körét kitágítsa. Ezen a téren az új pénzintézetnek nagy működési köre van,

ha meggondoljuk, hogy a helybeli üzletemberek mintegy másfél millió korona erejéig idegen pénzügyi eszközök kénytelenek hitelszükségleteiket kielégíteni.

A diskonto magassága a folyékony tőkék iránti keresletől és kínálatától függ és azért az úgynevezett «országosan szokásos kamatláb»-tól lényegesen különbözhetik. Németországban például az országos magas kamatláb 4%, sőt 25 évvel ezelőtt még 5% volt, míg a diskonto az utolsó évtizedben 1½% és 5% közt ingadozott s átlag kevéssel volt több 3%-nál.

Világos, hogy pusztán betétekkel, melyek után az intézet 4%-ot fizet, a váltókat 3½ vagy 4%-kal diskontálni nem lehet. Erre olcsóbb pénz kell. Ezt pedig részint a banknál nyitott számlákra vagy folyó-számlákra deponált és vagy egyáltalán nem, vagy pedig alacsony kamatozó összegekből, részint pedig a budapesti, bécsi vagy berlini bankoktól visszleszámitással kapott összegekből lehet beszerezni. Németország megtanít bennünket arra, hogy ez az út helyes. Ott például a «Reichsbank» valósággal a bankok bankja.

A bankok üzletkörének nem egy tágas mezején nálunk még csak most kezd az élet feltűnedezni. A *cheque- és giroforgalom* még csak embrionalis alakban van meg. A *clearing-forgalomról* alig tudjuk még, hogy mi az!

Röviden szólva: az új banknak működési tere van bőven. És ez a tér a kereskedelmi és ipari élet *küszöbön álló* fejlődésével kapcsolatban beláthatatlanul bővül majd. A helybeli piac kielégítetlen hitelszükséglete pedig sürgősen követel egy új, modern pénzintézetet,

## AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

### Vandrák András levele 1830-ból.

Ósi Kollégiumunk egykori hírneves tanáráról való ez a levél, a melyet leánya: Vandrák Vilma úrhölgy szívességéből közlünk. Eddigél nem jelent meg nyomtatásban.

Nemcsak szüleikhez, rokonaihoz való meleg szeretete tűnik ki ez érdekes sorokból az akkor még egyetemet járt fiatal embernek, a ki később kiváló tanár s a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja lett, hanem mint kortörténeti okirat is értékes és becses.

A levél nem külön borítékban jött, hanem sűrűn beirt félv papíron küldte írójá; a melyet összehajtván, lepecsételt s egyik oldalára ráírta a címet. Bélyeg nincs rajta, hanem piros írónnal van ráírva: 8. Úgy látszik, a címzett fizette akkoriban utólag a portót. A címlapon ez a postabélyegző van: IENA 19. OCT. 1830.

A levél, eredeti írásmódjával szedve, így hangzik:

Édes Szüleim! Jénában Oct. 19-kén 1830.

Levelém hosszabb elmaradásából származható aggodásokat és nyughatatlanságokat annyival elevenebben képelem és érzem, mennyivel bizonyosabban tudom, hogy egy szerető atyai s anyai szívet különbféle háborgató gondolatok szokták elfoglalni akkor, ha magzatjok nem annyira bátoritan mint hosszú útra indul, s tőlök messze távozik. Sietek annakokáért, hála az Istennek, örvendetes tudósításaimmal, hogy kedves drága Szüleimet minél előbb megnyugasztalhassam. Hogy a legveszedelmebb utat a Gömői és Szepesi hegyeken keresztül Felkáiig szerentséssel végezzem, azt Felkai levelemből, reményem, régen tudják édes Szüleim; hogy

pedig további utazásom is egész Jénáig nem különben vig és szerentsés volt örömmel jelenthetem. Elindulván ugyan is Sept. 6-kán Felkáról négyen, (Liszky, Klein, és Schwaboda) Liptó, Árva, Thúrótz, Nyitra és Posony Vármegyéken keresztül, 12-ben Posonyba érkezünk jó idő szolgálván többnyire, mindnyájan egészségesek Itten majd az essőzés miatt, majd egy ötödik Barátunk kedvéért, majd azért, hogy a királyi udvart és az Ország Urait láthassuk, és a gyűléseket egyszer kétszer meglátogathassuk, 4 napig mulattunk. A legnagyobb szorgalommal és pompával készült Posonyban minden, hogy a bejövendő királyt méltán tisztelhessek, de az essőzés miatt elmaradt minden, s a király a királyné a koronázás egy kotsiban, minden fény nélkül, bejöttek a városba. Én láttam mindnyájokat, valamint az ifjú Napoleont Annyával együtt, úgy szinte a Primást is, kinek tsak kotsija 70,000 ezüst ftba kerül, ezen kívül számtalan Grófokat s. a. többi. A koronázás idejét minthogy nem tudhattuk, oda hagyván Posonyt és gyönyörű tájkát és egy óra mulva édes Hazánkat, egy tsifra kotsin Bétsnek vágattunk, s este, a lineán a nélkül hogy dolgainkat visittálták volna, a városban egy fényes vendégfogadóban, mert a Bétsi mind olyan, mint egy Grófnak kastélya, leszáltunk. Ilyen szörnyű nagyságú várost szemem soha nem látott. Nagyobb helyett foglalnak a torony magosságú házak, mint Csécsnek egész határai; az idegen vezető nélkül valóban eltévedne benne. Nem tud az ember mire bámúljon elébb a roppant házakra, a fényes tömött gazdag börtökre é, vagy mint egy vásárra menő számtalan különbféle emberekre és foglalatosságaikra? Ezt látni kell, és benne legalább egy hólnapig lakni, ha az ember le írni akarná. A mennyit az idő látni engedett, mind

láttuk, p o egy pompás kastélyban, ezt Belvedernek hívják, valami tíz szobában igen sok régi pántzelyokat, fegyvereket, császárokat egész hadi készületben lovakon (kidugottakon) ülve, mindenféle régi házi készületeket, értzeteket, köveket, képeket s a t. Egy más még pompásabb két emeletű roppant épületben, talán 12 nagy fényes palotában, a legdicsőbb képeket, melyekkel a falak tele vannak rakva. Ezek milliionokat érnek. Láttuk továbbá a császári rettenetes nagy könyvtárt, mely 300,000 könyvet számlál. Láttuk egy Bétsből órányi messzeségű, Schönbrunn nevű helyben, mely a császári, a császári gyönyörű nagy kertet, s ebben egy elefantot, 4 medvét, egy farkast, sok tevé, egy strutz madarat, mind élve különös kertességekben és házatskáiban. A császári residentziát tsak kívülről láthattuk. Örömet mulattunk volna 2 hétig is itten, mert felette óltsón élhetni Bétsben (p. o. egy betsületes ebéd 23 kr. rosz pénz. serrel együtt): azonkívül sokat nem láthattunk még rövid időnk miatt; de Jéna húzott. 19 Sept. oda hagyván Bétsset, megint egy szép kotsiban négyen elindulván Morva Országban keresztül, (a hol pipám elveszett) Cseh földre, különösen Prágába jöttünk 5 nap alatt. Ez egy nagy régi nevezetes város, a Moldva vize hasítja. ezen egy régi erős 700 lépésnyi hosszú kőhid nagyon telerakva szentekkel, különösen azon Nepomuki János státuájával, a kit ezen hidról Moldvába csapott egy király. Ezen Nepomuknak 37 mázsás fényes tiszta ezüst koporsóját, sőt, a mint mondják, csontjait is tsudáltuk egy ditső templomban a várban, melynek királyi szobáit rendre jártuk, s tsudáltuk. Sok nevezetessége van Prágának, de a lakosok nagy része még nints úgy felvilágosodva mint másutt. A cseh föld se igen tetszhetik az utazónak, mert unalmat okoz,

Jelen számunkhoz másfél iv melléklet van csatolva.



előkelő dolognak tartják, ha alkalmazottaik robotolnak. Minek a kisebbeknek a pihenő nap? Hiszen nem szocialisták azok, nem munkások, nem kereskedő-segédék — a kik már kivívták maguknak a testi épség fentartására nélkülözhetetlen pihenőt — hát minek nekik a vasárnap? Rögtön országos veszedelem támadna belőle, ha egy hivatalba vasárnaponként tömegestől nem alkalmatlankodnának a felek. A lelkével meg mi baja annak az irnoknak, vagy díjokknak? Kimulik és pont. Kéri a helyét ezer új.

Több helyen behozták, vármegyénél és városnál, a teljes vasárnapi munkaszünetet. Az állami hivatalokban azonban nem, ott folyik a munka, sőt a vasárnap a legnagyobb zaklatás, zűrzavar és kapkodás napja. Ha megnézzük az iktató-könyveket, kitűnik, hogy vasárnapokon van iktatva a legnagyobb számú ügydarab!

Pedig a hivatali ügyrend semmi hátrányát nem látna a teljes vasárnapi munkaszünetnek. Miért ne volna ez behozható nálunk is minden hivatalokban? Már említettem, hogy törvénybe nem ütközik, szabályzat nem tiltja, csak rossz szokás.

A hivatalfőnököktől függ minden e téren. Nem vesztene vele, ha zárva tartanák a hivatalokat vasárnap. Még egyetlen zsidó polgártársamat sem hallottam olyan panasza fakadni, hogy azért ment tönkre, mert szombaton zárva tartotta a boltját.

Sajnálatos nagyon, hogy annyira nem haladtunk a mi, oly igen felvilágosultnak hirdetett korunkban, hogy önmagunkra is gondolnánk valami keveset, hogy megadnók a testnek is, a szellemnek is azt, a mit joggal követel. Egy kis jóakarattal a hivatalok főnökeinek kellene odahatni, hogy a vasárnapi teljes munkaszünet életbelépjen.

Figyelő.

## EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

**A Védnök úr ajándéka.** Dr. Berzeviczy Albert védnökünk ö nagyméltósága Körünk könyvtárának igen becses ajándékot küldött: a Lotz Károly Emlékalbumot. Alig mulik el hét, a mikor szeretett védnökünk ne adná bizonyosságát szeretetének, jóindulatának a Kör iránt. Az elnökség hálás szívvel köszönte meg ő nagyméltóságának jóindulatú pártfogását, szeretetét.

**Csokonai-ünnepély.** A Debreczeni Csokonai-kör országos ünnepélyt rendez május hó 20. és 21-ikén Debreczenben, Csokonai halálának századik fordulójának alkalmából. A nagyszabású ünnepélyen Körünk is képviselteti magát dr. Wallentiny Samu titkárral, a ki a Kör nevében beszéd kíséretében fogja megkoszorúzni Csokonai szobrát. Az ünnepély lefolyásáról jövő számunkban számolunk be.

## TANÜGY.

— **Ösztöndíjak.** Róth-Teleky Johanna grófnő alapítványából az eperjesi Kollégiumban a következők kaptak a folyó tanévben ösztöndíjat: Motyovszky Pál, Obál Béla, Bartos Pál, Halláth János, Deák János, Mikola János, Schleifer Bertalan, Wallrabenstein Jakab, Kemény Lajos,

U. I. A' rosnyoi Urakat: Farkast, Pakot, Keblovskyt, Meltzert hasonlóképpen tisztelem. Keblovskyt Urnak elbeszélhetik sorsomat, e' levelet is általadhatják az olvasásra, édes Szüleim, ha nem lesz akarattok és akarattja ellen. Abban a szobában lakom Gottschalknál, mellyben ő is lakott Majd irok neki, ha ő nem is irt.

Gömörnyé Asszonynak kezeit tsokolom. Pál fiát köszöntöm. Eperjesre nem sokára szinte irok, kivált a' szeretett 's tisztelt Greguss Urnak.

Schmidt Victor is, ha Rosnyón van, fogadja barátságos köszöntésem.

Végezetre, hogy szerelmes Anyám a' haláltól ne féltsen, azt jelentem, hogy a' Jénai vidék gyönyörűsége, tiszta levegő, az élet benne vig, tsak tsengjen az erszényben.

A' nekem küldendő levélre ezt írhatni:

Herrn Andreas Vandrak  
Studierenden an der Universität  
in Jena.

A levél czíme ez:

Herrn Andreas Vandrak  
sohlverdienten Hofrichter bei dem H. Andreas von Máriaassy  
(:k. k. Kammerherren:)  
über Hof  
Wien  
Fressburg  
R. Sombath  
Rosenau  
Berséthe.

Tóth József, Jancsuskó László, Duszik Lajos és Devecska András theologusok, Mikler Lajos és Ondrejovics Kálmán joghallgatók s Dániel Szabó György VIII. oszt. tanuló A budapesti bizottság 60 díjat adott ki, 70 koronájával, 13 evang. iskolának. Legtöbbet (1120 kor.) az eperjesi Kollégium kapott.

— **Tanügyi és magyarosító kör.** Sztropkón május 7-ikén alakult meg a tanügyi és magyarosító kör. E kör célja a vidéki tantestületek bevonásával a hazafias érületnek, az erkölcsös életnek és testületi szellemnek ápolása és fejlesztése. E körnek egyébként is nemes célja van, még pedig azért, mert felolvasásokat, előadásokat, szellemesen szórakoztató mulatságokat és hazafias ünnepélyeket rendez. Humánus intézkedései is lesznek, többek között a szegény és szorgalmas iskolásgyermekeknek téli ruhával leendő felruházása, vizsgák alkalmával a magyar nyelv elsajátításában eredményt elért nem magyarajkú gyermekek megjutalmazása stb. Minden mozgalomnak örülünk, a mely a magyarság erősítésére törekszik!

— **Sárosvármegye állami népiskolái.** A folyó tanévben 44 áll. népiskola működik vármegyénk területén. Új állami népiskolákat szerveztek Plavniczán 3, Alsókomarnikon, Bányavölgyön, Hunkócson, Mesztiskón, Somosújfalván és Szorocsinban egy-egy tanítóval. Az állami iskolákat 5868 (4462) mindennapi és 1461 (1425) ismétlő, összesen 7329 (5887) tanköteles látogatja. A tanítók száma 83 (74). Ezek közt férfi 53, nő 30. Az 1897/8. tanév elején a vármegye területén csak 17 áll. iskola volt 33 tanítóval és 1702 mindennapi és 445 ismétlő tanulóval. Azóta az állami elemi iskolák száma 27-el, a tanítók száma 50-el, a tanulók száma pedig 5182-vel emelkedett. Nagyobb áll. el. iskolánk Bártfán 15 tanítóval és 1002 tanulóval, Kisszebenben 6 tanítóval és 440 tanulóval, Zborón 5 tanítóval és 514 tanulóval, Berzevicze 4 tanítóval és 249 tanulóval, Girált 4 tanítóval s 253 tanulóval, Héthárs 4 tanítóval s 258 tanulóval. A tanulók számába az ismétlő tankötelesek is felvételtek. A jövő tanévtől kezdve új állami elemi iskolák állíttatnak: Nagysároson 6. Felsőszivdinken, Nyársárdóban és Sárosbogyányban 2—2 Bércsalján 1 tanítóval. A (-)jel közötti adatok az 1902—1903. tanévre vonatkoznak.

— **Tanítóképző-intézeti magánvizsgálatok megszorítása.** Eddig magánúton is lehetett tanképesítést szerezni. Ezt a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1905. márcs. 24-ikén 20,649. sz. a. kelt rendeletével megszüntette. A rendelet kimondja, hogy a középfokú iskolák (a fiúknál a polgári- vagy középiskola, a leányoknál a felsőbb leányiskola, leánygimnázium) 6 osztályát vagy az óvónőképző-intézetet elvégzett tanulók csak akkor bocsáthatók tanképesítő-vizsgálatokra, ha a tartárgykülönbözeti vizsgálat letétele után a tanító- vagy tanítónőképző-intézet III-ik és IV-ik osztályát nem mint magántanulók, hanem mint nyilvános rendes tanulók végzik el. Azok pedig, a kik a nyolcz osztály elvégzésével érettségi bizonyítványt is szereztek, a tantervkülönbözeten alapuló tanképesítő-vizsgálatra nem bocsáthatók, hanem az egy évi tanítási gyakorlat igazolása mellett szabályszerű teljes tanképesítő-vizsgálatra kötelezendők, vagyis tartoznak a tanképesítőt az összes tantárgykból letenni. Ezen ministeri rendeletet megelőzően kelt engedélyek azonban érvényesek; továbbá azoknak, a kik a most folyó tanévben a középfokú iskolák V. vagy VI. és az óvónőképző-intézet I. vagy II. osztályát járják, a VI. osztály elvégzése vagy az óvónőképesítő megszerzése után, ha eziránt folyamodnak, különös méltánylást érdemlő esetekben, a tanító(n)képző-intézeti tanulmányaiknak magánúton való folytatására az endedély meg fog adni, úgyszintén az 1905/6. tanév végén azoknak is, a kik korábban végezték a középfokú iskolák VI-ik osztályát, vagy az óvónőképző-intézeti tanfolyamot.

## SZINHÁZ.

Vendégszereplések és az új primadonna felléptei tették változatossá az utolsó hetet, a mely egyébként is az előadások színvonalának fokozatos emelkedése jegyében s valamivel nagyobb fokú látogatottság mellett telt el.

Szombaton és vasárnap még Kornai Margit lépett fel a «János vitéz»-ben és a «Kati bácsi»-ban. Az előbbi darab előadásáról már többször szoltunk s csak azt jegyezzük meg, hogy Bagót Szőreghinek kellene játszania s nem Tihanyinak, a ki nem énekes-színész.

Iluska szerepét is másnak kell kiosztani, mert Radnai az ilyen magas fekvésű dalokat nem képes megfelelően énekelni.

A «Kati bácsi» frivol, de kivált az első és második felvonásban eleven és mulattató bohózat. Az ilyenfajta darabokat könnyebb is sikerrel játszani. Egész este vége-hossza sem volt a derült jókedvnek. Kornai ügyesen és ötletesen adta Adélt; méltó partnere volt Tihanyi, a ki tánczával is kitűnt. Kiemelendők még Jászai Olga, Tisztai Rajz, Déri és Szőreghi. János Vilma bájos volt mint Sári, s ha komolyan tanul, jó naiva lehet belőle. Gergely szintén fejlődik s az orvos szerepében sokkal különb volt, mint az előző fellépéseknél.

Hétfőn a «Heidelbergi diákélet» szentimentális jelenetei most sem maradtak hatás nélkül Tihanyi ügyesen utánozza Tanay alakítását, de az a hibája még mindig megvan, hogy halkán beszél és elnyeli a szavak végét; ez lerontja alakítása értékét s kivált a «Monna Vanná»-ban volt feltűnő. Erről szokják le, mert különben nem lesz a színpadon olyan jövője, a melyet tehetsége alapján jóslni lehetne neki. Lutzot most erősebb tag: Szőreghi adta; mindjárt látható volt, milyen szép és jellegzetes ez a szerep. Az egész előadásból Jászai Olga magasodott ki, mint Katicza. Néhány jelenete művészi és igen értékes volt, de az utolsó felvonásban mélyebben ki kellene dolgoznia szerepét. Kár, hogy a negyedik felvonás elejét kihagyták, a mi pedig az örökös-herceg lelki életében beállott változásra nézve igen jellemző. Még Krémert kell a korcsáros szerepében megdicsérnünk.

Kedden lépett fel először, mint szerződött tag, Harkányi Gizella. «János vitéz»-t adta s kétségtelen, hogy Csőregh, Kornai és Kállay alakításánál sokkal különb az övé és alkalmas lehet arra, hogy ilyképen még néhány telt házat hozzon ez a kedvelt daljáték. Egész estén ünnepelték a kiváló primadonnát.

Szerdán gróf Festetichné Dömjén Róza vendégszerepelt a «Monna Vanná»-ban. Ezt az excentrikus szerepet igaz művészzel, szépen átgondolva, nagy hatással játszotta; tisztelői díszes virágajándékkal is kedveskedtek neki s a felvonások után többször kitapsolták. Partnerei közül Rajz, mint férj, intelligens és ügyes alakítást nyújtott, bár hangjának, meghűlés következtében, nem volt kellő ereje ehhez a nagy drámai szerephez. Tihanyi (Prinzivalle) a már említett kifogásoktól eltekintve sem állta meg ezúttal kellőleg a helyét. Néhány jó jelenete volt még Szőreghinek, a ki az atyát adta Várad helyett. A színház egészen megtelt.

Csütörtökön este ismét szép közönséget hozott össze vendégművésznőnk, gróf Festetichné Dömjén Róza művészi híre s a kik ott voltak, mind gyönyörködtek kellemes megjelenésében, művészi játékában. A művésznő «A kaméliás hölgy» Gauthier Margitjának nehéz szerepét adta finom alakítással, gyönyörű arczjátékkal, drámai erővel, nagy hatással. Sok lelkes tapsban volt része. Partnere, Rajz Ödön (Armand) fellépése biztos, mozdulatai ügyesek voltak; csak egy kissé hideg volt, az odaadó, forró szerelem erejét nem tüntette fel eléggé híven. Ügyesen, diszkrétén játszott Dévai Boriska Nanin szerepében. Az összjáték, a rendezés sikerült volt.

Pénteken Harkányi Gizella az «Aranyvirág»-ban ismét fényes sikert ért el és sok tapsot kapott. A többi szereplő a régi volt.

Tegnap az «Aranypatkó» ment, ma este pedig a «Szökött katona» kerül színre.

**Jövő heti műsor:** Hétfőn, félhétárakkal: «Bob herceg» — Kedden: «A miniszterválság», Berczik vigjátéka, itt először. — Szerdán: «Mulató istenek», Lehár legújabb operettje, itt először. — Csütörtökön: «Marianna», színmű, itt először. — Pénteken, félhétárakkal: «Az új honpolgár». — Szombaton, Aldor Juliska vendégfellépésével: «Lilly», operette.

## HIREK.

\* **Kitüntetés.** Többször adtunk már arról hírt, hogy a József Főherceg Szanatórium Egyesület, hálája és elismerése jeléül művészi becsű kitüntető oklevelet küld azoknak, a kik buzgó fáradozásokkal lehetővé tették az első nép-szanatórium építését. Az oklevélen levő kép azt szimbolizálja, hogy magyar hölgyek fáradozásával a tüdőbetegség egész serege jut be a tüdőbeteg-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

nál, úgymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, influenza után ajánljatik.

# Sirolin

Emeli az átvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az ajkai izmadozt. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt czegeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

gyógyítóházba. Mint értesülünk, városunkban és vármegyénkben az emberszerető czélért lelkesen fáradozó elnökség a József főherceg aláírásával ellátott okleveleket az alábbi hölgyeknek küldötte meg: Dúzs Mária és Erzsébet, Mikler Szeréna, Telegdi Klára (Eperjes), Tahy Istvánné, dr. Weisz Bernátné és dr. Vas Antalné (Bártfa), Kőszeghy-Berzeviczy Szilárdka (Felsőszvidnik), Gaydár Kornélné (Rovón), özv. Batek Frigyesné (Zboró), Kelemen Istvánné (Sárpatak), Tahy Zsuzsánna (Nyirjes) és Gunkáné Fekete Anna (Lapos).

\* **Kinevezés.** Dr. Vályi János gör. kath. püspök e napokban nevezte ki dr. Gallitsik Sándor eperjesi orvost a gör. kath. papnövelde közegészség-tanárává, szent-zéki és tanítóképzőjei orvosá.

\* **Kormányképviselők.** A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiküldte már az autonóm felekezeti főgimnáziumoknak a folyó tanév végén tartandó rendes érettségi vizsgálataihoz a kormányképviselőket. A kollégiumi főgimnáziumhoz dr. Böhm Károly kolozsvári egyetemi tanár jön; főiskolánk tanárai közül pedig kiküldettek: dr. Raffay Ferenc kollégiumi igazgató a szarvasi, dr. Szlávik Mátás theol. akad. dékán a felsőlővői, dr. Mikler Károly jogkari dékán a békéscsabai, Mayer Endre theol. akad. tanár a szepesiglői és dr. E. Nagy Olivér jogakad. tanár a soproni ev. főgimnáziumokhoz.

\* **Kollégiumi hírek.** Zelenka Pál miskolci ev. püspök a koll. főgimnázium érettségi vizsgálataihoz elnökül Dianiska András löcsei lelkész, Iglóra pedig Ludmann Ottó helybeli főgimn. tanárt küldte ki; végül Frenyó Lajos eperjesi koll. főgimn. vallásnart Liptó-szentmiklósról az állami polgári iskolához s az alsókubini áll. polgári és felső kereskedelmi iskolához a vallásvizsgálatok elnökévé nevezte ki.

\* **Megbízás.** A földmívelésügyi miniszter *Krajcsovich* Rezső bártfai lakost Bártfa város területére nézve gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

\* **Eljegyzés.** *Deutsch* Armin miskolci magánmérnök eljegyezte özv. *Ilkovi*ts Jakabné leányát, Bellát, Eperjesről.

\* **Halálozás.** *Köhler* Etelka, a kassai tanítóképző-intézet IV-ed éves növendéke, május 15-ikén 20 éves korában meghalt. Szerdán d. u. 4 órakor nagy részvét mellett temették el Sóbányán. A Széchenyi-kör sóvárvidéki választmánya jegyzőjének, *Köhler* József sóvári tanítónak gyászában nemcsak a község, a melynek ő sok év óta igen népszerű, szeretett tanítója, de a vidék intelligenciája is megemlékezett. A nagy gyászpompával végbement temetésnek hullámzó sokaságában ott volt a kassai tanítóképző képviselőiben két tanárnő két növendékkel, az eperjesi Mária-kongregáció tagjai igen nagy számban, jelvényekkel, hogy elkísérjék utolsó útjára korán elhunyt szelid, vallásos lelkű társukat.

\* **Iskolafelavatás.** A plavnicai állami elemi iskola ünnepélyes felavatását f. hó 25-ikén, csütörtökön délelőtt 10 órakor, a tanítói gyűléssel összekötve, tartja, a mely ünnepélyre a gondnokság és az igazgatóság a magyar tanúgy minden barátját meghívja.

\* **Jogerős választások.** Csütörtökön járt le a városi főorvosi állás ellen benyújtható felebbezés határideje, de ezen idő alatt senki nem adott be jogorvoslatot. Ugyancsak jogerős a vármegyei közgyűlésnek az a határozata is, a melylyel *Faragó* József városi tanácsos választását megerősítették.

\* **Vallásos estély.** Az eperjesi ev. kollégiumi theol. akad. Bellisszió Egyesület május 20-ikán (szombaton) d. u. 5 órakor a Kollégium dísztermében vallásos estélyt tartott. Műsor: 1. Közének. 2. «Elegie» (H. W. Ernst-től. Op. 20.) Hegedűn előadta Borsody Károly koll. főgimn. tanár, zongorán kísért Nehrer Nelly. 3. «Buddha vallása.» Felolvasta dr. Szlávik Mátás theol. akad. dékán. 4. «Bizalom Istenben» (Serly Lajos). Szánik Ernő theol. akad. énektanár vezetése mellett énekelte a theol. akad. énekkar. 5. «Isten», Rudnyánszky Gyulától. Szavaltta Makoviczky Emil theologus. 6. Közének.

\* **Városi közgyűlés.** Eperjes sz. kir. város képviselő-testülete f. hó végén tart közgyűlést, a melynek fő tárgya lesz az aszfaltozás felett való határozathozatal. Szükségesnek tartanánk, hogy a vízvezetési kölcson felvételét is elhatározza a nyári szünet előtt a közgyűlés. A közgyűlést megelőzőleg f. hó 24-ikén szerdán, délután 3 órakor a jogi- és pénzügyi egyesített szakosztály tart ülést a következő tárgyakról: 1. A vámdíjtelek fel-

emelése. 2. A Kálvária-út kiszélesítése. 3. A főutcai aszfaltjárda vállalati feltételei. 4. A névtelen utcák elnevezése. 5. A vízvezetési csőhálózatba eső utcák osztályozása. 6. Nyilatkozat kiállítása a vízvezetési ideiglenes vízjogi engedélyhez. 7. Az eperjesi vadásztársaság által kért bérletmeghosszabbítás. 8. A szervezeti szabályrendelet kiegészítése, illetve módosítása.

\* **Távbeszélő a kórházban.** A főorvos előterjesztése folytán a városi tanács a kórházban telefon-állomást létesített.

\* **Új egyesület.** Kerékpáros-egyesület van Eperjesen alakulóban. Tegnap d. u. 5 órakor a Palkovics-vendéglő éttermében tartották az első gyűlést, *Berzeviczy* Elek vármegyei tb. főjegyző elnöklelte alatt. Egy ízben volt már nálunk ilyen egyesület, a torna- és vívóegyesülettel kapcsolatban, de elaludt az egész. Értelme csak akkor van tényleg neki, ha erős, vagyis, ha utak jelzésére, javítására és készítésére is kiterjesztheti működési körét.

\* **Bérharcz.** A Bloch-féle helybeli szöv. és fonógyár munkásai sztrájkba álltak. A bérharcz csendes lefolyású s az egyezség megkötésére kilátás van.

\* **Az Eperjesi Kereskedelmi és Iparbank** részvény-aláírás felhívása megjelent már. Kibocsátották a következő alapítók: Bujanovics Gyula, Dessewffy Pál, Kőszeghy József, Glasner Mór, dr. Engländer Emil, dr. Dobay Zsigmond, Roskóványi Miklós, Engländer Adolf, dr. Sztelho János, Moskovits Gyula, dr. Flórián Károly, Szendrovics Sámuel, dr. Rosenberg Mór, Baán Géza, Úsz Antal, Fried Simon, Grósz Nánán és Hennel Zsigmond.

\* **Hajtóvadászat.** Az abosi vadásztérület bérlői ma, vasárnap hajtóvadászatot rendeznek.

\* **Czemétéről.** Zámorszky Dénes, a fürdő bérlője, már megérkezett Czemetére s hozzáfogott a javítási munkálatokhoz. Szakavatott kezek az elhanyagolt sétányok utait tisztítják meg az évek óta összegyülemlt giz-gaztól és a néhol nagyon is szűk utakat szélesítik. Készül a tenisz- és a tekepálya is. E héten pedig az omnibusz-közlekedés is megkezdődik. Jelenthetjük, hogy a fürdőn máris tartózkodnak üdülő vendégek. Alapos reményünk van, hogy szakavatott vezetés mellett ismét föléled a régi víg fürdői élet a kies Czemetén.

\* **Leégett műemlék.** A csarnói régi fatemplom, a mely nevezetes műemlék, kedden porig égett. A tűz valószínűleg égő gyertyától keletkezett. A régi miseruhák is elhamvadtak.

\* **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kitogasztalan lénezek; papírok, továbbá vegyi-szerek gyári arjegyzék szerinti áron kaphatók Cattarino Sandornal Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron megrendelhetők: Zeiss-, Götz-, Voigtländer- és Busch-féle lencsek s latszerészeti cikkek.

\* **Felszólamlási bizottság ülése.** Az *stalmérés*i *illetékek* merve tekintetében beadott felebbezések elbírálása végett a Sárosvármegye területére alakított felszólamlási bizottság ülése és tárgyalása május 22-ikén, hétfőn d. e. 9 órakor lesz az eperjesi m. kir. pénzügy-igazgatóság helyiségében.

\* **A színház köréből.** Lapunk egyik olvasójától kaptuk ezeket a sorokat: „A városi tanács bizonyos javító munkálatokat végeztetett legutóbb rozzant színházunkon, a melyek részben (pl. a pahlolyok festése) rosszul sikerültek, részben pedig nem voltak elegendők. Így a földszinti ülések olyan rosszak, hogy többször eltepték a ruhát, az elsőemeleti első sorban pedig a legkisebb mozdulásnál tűrhetetlenül nyikorognak a padok; továbbá mozognak és távol vannak a támlánytól. E hiányokon sürgősen kell segíteni. — A másik panasz a tarsuiat nemely tagjának ama rossz szokása ellen emelhető, hogy előadás előtt kiálnak, maszkirozva, szerepjüknek megfelelő ruhában a színház udvarára, sőt setalगतanak a «Fekete-sás» bejárata alatt, a mi sokszor nem kis feltűnést kel. Hétfőn este plane a kardalosnók, a kik aznap a «Heidelbergi diakélet»-ben diákok voltak, cigarettazva rendeztek az utcai kijáratig sétákat, az összeverődött utcai tömeg nem kis öröme. Ennek nem volna szabad megtörténnie.»

\* **Gazdasági-egyesületi hírek.** Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület felhívása következtében gazdasági egyesületünk elhatározta, hogy vármegyénk területen is létesít hitelszövetkezeteket. Az ügy tanulmányozása és alapszabálytervezet készítése végett bizottságot küldtek ki, a melynek tagjai *Fest* Lajos, id. *Kürchmayer*

*Gerő, Lukovits* Aladár és *Faltin* Géza. — A vármegyei gazdasági egyesület 3100 darab gyümölcsfajtványt és 85 mm. lenmagot osztott ki kedvezményes áron a kisgazdák közt ez év tavaszán. — A f. év szeptember havában tartandó csikódíjazásra 100 koronát szavazott meg az egyesület. — A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya, úgyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság május 29-ikén, hétfőn délután 1/3 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart.

\* **Cselédek jutalmazása.** A Kósch Frigyes-féle alapítványnak f. évben esedékes 80 kor jövedelmét kiosztotta már Bánó Iván rendőrkapitány. Díjat kaptak Pohorenyecz Anna, Lipták Anna és Minár János. A két előbbi 12 évvel ezelőtt már szintén elnyerte ezt a jutalmat. Folyamodtak még Novák Mária, Tkacs András és Hajducsek Mária.

\* **Kerületi közgyűlés.** A tiszai ág hitv. ev egyházkerület július 18—21-ikéig tartja meg évi rendes közgyűlését Miskolczon. A most kiadott tárgysorozat szerint tárgyalásra kerül többek közt: 1. Bártfa, Eperjes, Kassa és Kisszeben kettős egyházainak egyesítése. 2. Eperjesen theologiai otthon építése. 3. Az eperjesi theol. akadémián és tanítóképzőben egy-egy új tanári állás szervezése. 4. A kollégiumi igazgató-választmány és a négy tanintézet évi jelentése.

\* **Az O. M. K. E. eperjesi kerülete** f. hó 14-ikén d. e. 11 órakor tartotta meg első évi működése eredményéről a beszámoló gyűlést. 177 tagja van eddig a kerületnek s ezek közül 23 jelent meg. Ez a csekély érdeklődés is csak azt mutatja, hogy kereskedelmünknek csakugyan a határtalan indolencia a legnagyobb betegsége. Régi baja a magyar társadalom minden rétegének, de különösen a kereskedő-osztálynak az, hogy a panaszkodáshoz mesterien ért, de a tettől visszariad s nembánomsággal, ölbetett kézzel, siránkozva várja sorsa jobbra fordultát és sérelmeinek orvoslását. *Kósch* Árpád elnök üdvözlővén a megjelenteket, jegyzőkönyvvezetőnek *Bohrandt* Lajost, jegyzőkönyvhitelesítőnek pedig *Oszwald* Károlyt és *Libay* Miklóst kérte fel s ezzel a beszámoló gyűlést megnyitotta. *Holenia* Béla titkár jelentésében kimutatja, hogy Sárosvármegye 1260 kereskedője és szatócsa közül összesen 177 tagja az egyesülésnek; levonva a nem fizető tagokat, jelenleg 143 fizető tagot számlál az egyesület. A kerület az elmúlt évben egy alakuló-, hét választmányi ülést és öt értekezletet tartott, az ülések látogatottsága azonban egyre gyérebb volt.

A budapesti nagygyűlésen, a központnak igazgatói- és választmányi ülésein majd minden alkalommal képviseltette magát a kerület. Közreműködött e mellett a szövetségi törvénytervezet előkészítésén s a takarmányszállítás kedvezményének kieszközlésében. Jelenleg foglalkozik a magyarországi komlótermelés és értékesítés kérdésével, a tisztességtelen verseny szabályozásával, az élelmiszer hamisításának meggátlásával, a csődön kívüli kényszer-egyezség létesítésével, az adókievető bizottságoknak szakférfiakból való összeállításával, a postatakarékpénztári reformmal, a hálalási engedély korlátozásával, a 40 koronán aluli követelések behajtásával, a vasárnap munkaszünet végleges rendezésével, az önálló vámtérület kérdésével, a magyar ipar fejlesztésével stb. Beszámolt még a titkár a könyvtár állapotáról. A helyi érdekű ügyek közt elsősorban felemlíti az Újhely—Eperjes közötti új vasúti összeköttetést és indítványozza, hogy a kassai kereskedelmi és iparkamarának ez ügyben kifejtett támogatásáért jegyzőkönyvi köszönet mondassék. A nagy tetszéssel fogadott és igen részletes titkári jelentést a gyűlés tudomásul vette, épp úgy a zárszámadást és költségelőirányzatot is. Végül a választmány következő tagokkal egészítette ki magát: Eperjesről *Kramer* Henrik, *Grossmann* Ármán, *Fránkl* József, *Sváby* Ferenc és *Wenzel* István s Kisszebenről *Kassewits* József. Az O. M. K. E. elnöksége táviratilag üdvözölte a gyűlést, mire a helybeli kerület *Sándor* Pál orsz. képviselőhöz, mint elnökhöz intézett üdvözlő sürgőnyt.

\* **A késedelmes postai kézbesítések.** Jeleztük már, hogy május 1-jétől kezdve, a mióta tudniillik a vonatok érkezésében némi változás állott be, megváltozott a postai küldemények kézbesítésének az ideje is. De sajnós, daczára annak, hogy jelenleg a főforgalmi vonalról, Budapestről indított vonatok korábban érkeznek Eperjesre, mint azelőtt, a kézbesítések mégis későbbben eszközöltenek. Ezt a szomorú tényt maga a helybeli postafőnökség

is elismeri, bár távoneki szemrehányást közönség óhajait és sem zárkozhatunk május 1-jétől kezdve vonataink korábban jelentékenyen később, a mely eddig 8—1/4 órával indul el, a délben eddig 1/2—3/4 óra után, nem egyszer. És mindennek okát fiskális szempont, az államnak néhány épp a postaintézmény delmi forrást nyújt, a közönség előnyös menetrend Kássát a fővárosához. Minden érkezik oda, mint a azonban semmi hasz, csatlakozást oly művonatok ideérkeznek néhány percze. De el rajtunk, hogy most nek, a postánkat

\* **Munkásgyűlés** 21-ikén, ma délután nyilvános szakgyűlés. 1. A famunkások 2. Az országos famunkák megalakítása.

\* **Csapatsemlé.** A jesi helyőrség összes o

\* **Az Eperjesi Kar** ünnepelte meg védői ünnepét. Reggel 9 óra vett az istentisztelet. Este 8 órakor, az egy helyiségben tíz új tag az elnök szívhöz szökövetkezett «Az ipalkalmi költemény, m ennek a befejező rész ábrázoló előszobor, a áldásra tartva kezét, a személya — kik az a «Szent Józsefhez» a fiatalság táncra pott. A négyeseket felülíftettek: Zaborov dr. Baán Achill 4—Endre, Milyon Lukács Abszolon Ede, Cattar Guidó és Kleinovszky Laposi Béla, Jocsás István, Dessewffy Pál Károly, Fügulya János 1—1 kor-t, összesen itt is hálás köszönet.

\* **Árlejtés.** Az *szvidniki kir. járvást* *belső felszerelésének* *jából, f. évi június 1* *vényeszek I. emeleti* *versenyárgyalást hi* *munkákra vonatkozó* *törvényeszek elnöki* *naponkint megtekint*

\* **Honvéd tarta** *évi őszi fegyvergya* *a mezőgazdáknak é* *megengedettett az,* *lési időszak helyett* *hivatnak tehát az* *gyakorlataikat augu* *megkezdeni, ezirán* *osztályhoz adják b*

\* **Enyiczenke** — emlékeztünk meg az utazó közönség szemben jogosan csak Eperjes, hanem a három Sóvár és utazó közönséget is szólalunk fel, melyet kérünk és kivételével — a me mindegyik személy lakossága folyamod mert feltétlen vasút igazgatósága most mi a kérdést, indokolt és pedig

# FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

is elismeri, bár távolról sem akarunk a változásokért neki szemrehányást tenni, hiszen jól tudjuk, hogy a közönség óhajait előzékenyen szokta teljesíteni, mégsem zárkozhatunk el annak a kostatálása elől, hogy május 1-jétől kezdve, dacára annak, hogy budapesti vonataink korábban érkeznek, a kézbesítések mégis jelentékenyen később történnek. A reggeli kézbesítés, amely eddig 8— $\frac{1}{4}$  9-kor kezdődött, most csak  $\frac{3}{4}$  9-kor indul el, a déliben érkező hírlapokat pedig azok, a kik eddig  $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$  3 órakor kapták meg, most csak 3 óra után, nem egyszer csupán  $\frac{1}{2}$  4 órakor kapják kézhez. És mindennek oka az a semmiképpen nem menthető fiskális szempont, hogy egy munkaerő elhelyezésével az államnak néhány koronát megtakarítsanak, holott éppen a postaintézmény az, amely az államnak dús jövedelmi forrást nyújt s így fokozottabban kívánható tőle a közönség előnyös kiszolgálása is. A májusi vasúti menetrend Kassát egy órával közelebb hozta a székesfővároshoz. Minden gyorsvonat egy órával hamarabb érkezik oda, mint azelőtt. Ebből nekünk eperjesieknek azonban semmi hasznunk sincsen, mert a hozzánk való csatlakozást oly művészi elbűmlézzük, hogy mire a vonat ideérkezik, az egy órai előny összezugorodik néhány perczre. De legalább azt a szegényt ne kövessék el rajtunk, hogy most, mikor a vonat korábban érkezik, a postánkat később kapjuk meg.

\* **Munkásgyűlés.** A helybeli famunkások f. hó 21-ikén, ma délután 4 órakor a Sörház nagytermében nyilvános szakgyűlést tartanak, a következő tárgyakról: 1. A famunkások helyzete és a szervezkedés célja. 2. Az országos famunkás-szövetség eperjesi csoportjának megalakítása.

\* **Csapatszemle.** A kassai hadtestparancsnok az eperjesi helyőrség összes csapatai felett tegnap szemlélt tartott.

\* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** f. hó 14-ikén ünnepelte meg védőszentjének, szent Józsefnek oltalmi ünnepét. Reggel 9 órakor zászló alatt, testületileg résztvevett az istentiszteleten s az ezt követő szent-beszéden. Este 8 órakor, az egybegyűlt közönség előtt, az egyleti helyiségben tíz új tag ünnepélyes felvétele volt, a kikhez az elnök szívhez szóló szép beszédet intézett. Ezután következett «Az ipar dicsőítése» című egyfelvonásos alkalmi költemény, melyet 14 tag adott elő. Fénypontja ennek a befejező részt képező előkép volt, hol szent Józsefet ábrázoló élszobor, három kis angyalkával lábai előtt, áldásra tartva kezét, az előtte két oldalt félkörben térdelő személyek — kik az ipar különböző ágát képviselték — a «Szent Józsefhez» cz. éneket adták elő. Előadás után a fiatalság tánczra perdzült, a mely reggeli 4 óráig tartott. A négyeseket 30 pár tánczolta. Ez alkalommal felülfizettek: Zaborovszky Béla 7 kor-t; Magyar József, dr. Baán Achill 4—4 kor.; N. N. 3 kor.; Pletényi Endre, Milyon Lukács, Sandalla István, Csintalan Mihály, Abszolon Ede, Cattarino Sándor, Balázs Tivadar, Janek Guidó és Kleinovszky Antal 2—2 kor.; Grieger József, Láposi Béla, Jocsák Bálint, Gregor Endre, Kassay István, Dessewffy Pál, Andruscsakevics Henrik, Ágoston Károly, Figulya János, Zborovszky Antal és Wick Béla 1—1 kor-t, összesen 47 koronát, a melyért az elnökség itt is hálás köszönetét nyilvánítja.

\* **Árlejtés.** Az eperjesi kir. törvényszék elnöke a szvidniki kir. járásbíró új épülete összes helyiségei belső felszerelésének és betürovezésének biztosítása céljából, f. évi június 15-ikének d. e. 10 órájára a kir. törvényszék I. emeleti hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. A szóban forgó szállításra és munkákra vonatkozó költségelírányt az eperjesi kir. törvényszék elnöki irodájában a hivatalos órákon belül naponként megtekinthető.

\* **Honvéd tartalékos katonák figyelmébe.** A folyó évi őszi fegyvergyakorlatra kötelezett honvédek közül a mezőgazdálkodók és csépléssel foglalkozó gépészeknek megengedtetett az, hogy fegyvergyakorlataikat a cséplési időszak helyett május 25-ikétől tölthessék le. Felhívottnak tehát az érdekeltek arra, hogy ha fegyvergyakorlataikat augusztus helyett május 25-ikétől óhajtják megkezdeni, eziránti kérvényeiket a város katonautóosztályhoz adják be.

\* **Enyiczke — megállóhely.** Pár héttel ezelőtt emlékeztünk meg azokról a kivánalmakról, a melyeket az utazó közönség érdekében a nyári menetrenddel szemben jogosan támasztani lehet. Most újabban nemcsak Eperjes, hanem Enyiczke, Gulyész, Kakasfalú, a három Sóvár és Harságh, tehát szintén számbavehető utazó közönséget nyújtó terület lakossága érdekében is szólalunk fel, mikor Enyiczkére feltételes megállóhelyet kérünk és pedig a 303. és 304. számú vonatok kivételével — a melyek gyorsvonatot helyettesítenek — mindegyik személyvonathoz. Úgy tudjuk, hogy e vidék lakossága folyamodott is már Enyiczkére állomáért, de mert feltétlen megállóhelyet kértek, a kassa-oderbergi vasút igazgatósága a kérést nem teljesítette. Felvetjük most mi a kérdést, mert a feltételes megállás megadása indokolt és pedig több okból. Első ok az, hogy az

említett község lakói jelenleg kénytelenek Kendén fel- és leszállani s pl. a kassai és tornai vásárok idején egész karaván megy Kendéig gyalog és kocsin. A második ok Eperjes jövőjének előmozdítása, még inkább pedig Borkút fellendítése és nyaralóhelylyé tétele. Tény ugyanis, hogy ha Enyiczke megállóhely lenne, bizonyára villatelep keletkezne Borkúton, a mihez minden természeti kellék fenforog, csak éppen a vasúti közlekedés hiányzik. Borkút Enyiczkétől csak pár száz lépésnyire van s ha Enyiczkén az eperjesi kirándulók és nyaralók fel- és leszállhatnának, Czemetét hamar túlszárnyalhatná Borkút. Eperjesnél éllembesebb város nem is hagyta volna eddig sem kihasználatlanul azt az önként kínálkozó kedvező alkalmat, hogy ez a pompás és a városhoz közel, vasút mellett fekvő völgy úgyszólván parlagon heverjen. Nyújtsa ehhez a Ksod. vasút az első eszközt; mindnyájunk haláljára teszi magát ilyképen érdemessé. A feltételes megállóhely ellen nem lehet felhozni Enyiczkének Eperjeshez való közelségét, mert az Eperjes városi állomás csak felényire van s közelebb fekszik Lemes is Aboshoz, mint Enyiczke Eperjeshez. A feltételes megálláshoz szükséges egy-két perczet pedig könnyen be lehet hozni olyképen, ha az eperjesi állomáson való tartózkodást rövidítik meg egy-két perczel, a mit minden nehézség nélkül meg lehet tenni, hiszen most 6 percztől egészen 37 perczig terjed nálunk a vonat megállási ideje. Közvetlenül Enyiczke mellett van is őrház, a melynél megállhatnának a vonatok; de jobb lenne, ha ezt az őrházat a faluban levő átjáróhoz helyeznék, a mit most is meg kellene tenni, mert még sem helyes, hogy azon a ponton, a hol a falut átvágja a vasút s a hol emberek és állatok járnak át a pályán, nincs őrház, hanem pár száz méterrel távolabbról eresztik le az átjáró utat elzáró sorompót, a mi nem nyújt oly nagy biztonságot, mint ha az átjárónál lenne az őrház. Ajánljuk az itt előadottakat a Ksod vasút igazgatóságának szives figyelmébe és jóindulatába.

\* **Szündei tanfolyam néptanítók számára.** A közoktatásügyi kormány a folyó évi nyári szünetben csakis Budapesten rendeztet a néptanítók és tanítónők számára továbbképző tanfolyamokat. A három hétre terjedő tanfolyamokra, melyek jún. 26-ikán kezdődnek, 60 férfi- s ugyanannyi nőtanító vétetik fel. A kedvezményekre és államszolgálatokra vonatkozó értesítést az érdekeltek a kir. tanfelügyelőségnek megszereshetik a kérvények benyújtásának határideje május 25-ike.

\* **Kirándulás a dobsinai jégbarlangba.** Május 17-ikén jártak meg egy nap alatt dr. Schvik Máttyás igazgatótanácsos kalauzolásával a helybeli m. kir. áll. tanítónőképző-intézet tanárai és növendékei szám szerint ötvenen a mesés szépségű és tündérfényű dobsinai jégbarlangot. A tanári karból Dúzs Mária vezetése mellett résztvevett a kirándulásban Slajchó Mihály, Dúzs Erzsike, Mikler Szeréna, Udvarhelyi Etelka és Péterfy Katalin. A kassa-oderbergi vasút s helybeli főnöke lekötözött figyelméből külön kocsiban tették meg vasúton az utat Poprádig s ezalatt gyönyörködtek a nagyobbára alföldi növények a Hernádvölgy merész kanyarulatain a krompachi vasműtelepen s Olaszitól kezdve a Kárpátok hófedte magas ormán. A poprádi állomáson a társaságot Melczter Gusztáv városi főjegyző várta és fogadta, a ki szives volt számára felfogadni a kocsikat, sőt el is kíséri a jégbarlangig. Impozáns menetben haladt 13 hintón a társaság a barátságos fekvésű Virágvölgyön, Szepesvághelyen és meredek sziklák között haladó úton a már Gömörvármegyében fekvő Vernáron át föl a kanyarós útú Popovára, a hol mérsékelt kilátás mellett a vidékre, mindannyian megtekintették a Greiner Lajos-féle emléket. Majd a Popova magaslatáról merész kanyarulatokban lebecsátkozva Pusztamezőn, Coburg Fülöp herceg telepén s a Garam, Gömör és Szepes elválasztó vonalán elhaladtak ama kies fekvésű hercegi kastély mellett, a melyben évről évre a nyár egy részét Ferdinánd bolgár fejedelem szokta tölteni. A Gölnicz folyó völgyén lefelé haladva csakhamar megpillantották a jégbarlang telepén fekvő gyönyörű szökőkutat, a hegyes követ s a nagyszerűen berendezett svájci stílusú vendéglőt, a melyben a társaságot Hanvai Ede dobsinai polgári fiúiskolai igazgató s a barlang felügyelője fogadta lekötözött szívességgel. Figyelmének műve, hogy a társaság mérsékelt áron tekintette meg a barlangot s költötte el Fejér Endre vendéglős messze földön ismert konyhájából a jóízű ebédet. A barlang szája elé a feljárt 15 perczig tartott s rövid pihenés után elindult a társaság a pazar villamos-fényű tündéri alvilágba. A Kis- és Nagyterem elegáns fénye és tisztasága, a lugas, az Oltár és a Függyöny átlátszósága, a folyosók jégfalainak impozáns terjedelme, az alagutak átjárók felségese csínja s a Pokol borzalmas mélysége, sziklatömegek rendetlensége s jégfalának szédítő magassága valósággal elbűvölte a társaság minden tagját. Néma csendben és mély megilletődéssel szemlélték meg a jégbarlang minden egyes régebbi és újabb, helyenként

nagyon változó alakzatait. Egy órai bolyongás után a vendéglő felé sietett a társaság, a hol terített asztalok mellett Slajchó Mihály tanár köszöntö meg, a tanítónőképző-intézet nevében, egy felkötésben dr. Szlávik Mátyásnak, Hanvai Edének, Dúzs Máriának és Melczter Gusztávnak a ritka természeti művelőzetet. A jégbarlang vendéglőjében, sajnos, a társaság csak egy órát tölthetett, hogy azután kocsira ülve visszafelé tovább folytassa útját verőfényes tiszta időben a poprádi állomás felé. Útközben, főleg a Popova magaslatán és meredélyein, nemkülönbön a vernári völgy merész kanyarulatain és sziklacsoportozatain ismételt gyönyörködhetett a társaság, mely a Virágvölgytől kezdve abban a ritka művelőzetben is részesülhetett, hogy egy teljes félórán át tiszta fényükben szemlélhette a Magas-Tátra fenséges ormait. A Tátra vendéglőjében elköltött jóízű rövid vacsora után 9 óra tájban vasúton tovább folytatta útját a társaság otthona: Eperjes felé, a havá gyönyörű élvezetek után minden legkisebb baj nélkül éjjelkor érkezett meg. Ezen egy nap kirándulásnak felejthetetlen lesz az emléke minden résztvevő előtt. Ezt a példát Eperjesről mennél gyakrabban mások is kövessék!

\* **Esküdtszéki tárgyalás.** A májusi esküdtszéki ülészakban, mint mult héten már jeleztük, csak egy ügy került tárgyalásra. Szászorák-Krajnák Ilona, czerninai 15 éves leányt vonták azért felelősségre, hogy mult év karácsonyának első napján boszúból felgyújtotta Durkót Lukács czerninai lakos házat, a mely le is égett. A kár 1225 kor, a mely nem térült meg, mert a ház nem volt biztosítva. A főtárgyalást dr. Grynaeus Géza kir. törvényszéki elnök vezette, vádló volt Furhmann Imre kir. ügyész s védő dr. Zoltán Gedeon ügyvéd. Az esküdtek gyújtogatás büntetéseben mondták ki vétkesnek a vádlottat, a kit, fiatal korára és a fenforgó többi enyhítő körülményre való tekintettel, öt havi fogházzal büntettek meg s ezt is a javító-intézetben tölti le. Az ítélet jogerős.

\* **Népvándorlás.** Felsőmagyarország egyes vidékeiről oly tömegesen vándorol a nép Amerikába a mult év ősze óta, mint még soha. Trencsénvármegye közigazgatási bizottságnak szerdai ülésén az alispán bejelentette, hogy december elsejétől április 30-ikáig 3881 ember vándorolt ki. Ha a kivándorlás nem csökken, tíz év múlva néptelen lesz Trencsénvármegye. Az alispán jelentése szerint a kivándorlásnak nem a szegénység az oka, hanem a meggazdagodás vágya és a kivándorlási ügynekök buzgósága. Ez csakugyan helyes megjegyzés; így van ez Sárosban is.

\* **A sóvári sóért.** A kassai kereskedelmi és iparkamara a kassai sóelárúsítók állandó panasza alapján — mely szerint az itteni annyira kedvelt sóvári állásból még a kiszabott heti 200 métermázsát sem juttatják rendszeren, holott legalább 300 métermázsára volna szükség a piaci kereslet teljes ellátása végett, — annak idején felterjesztést intézett az illetékes kereskedelmi és pénzügyminisztériumhoz, a melyben kéri a só-mizériák megszüntetését és a kassai fogyasztásnak elegendő, azaz hetenkint legalább 300 métermázsára főtt-sóval való ellátását. Annak idején a kassai sóelárúsítók még egy küldöttséget is menesztettek a pénzügyminiszterhez, a ki megígérte, hogy a kérdést méltányosan fogja elintézni. A kassai kir. pénzügyigazgatóság most átiratban értesítette a kamarát, hogy a pénzügyminiszter a csekély termelés miatt, a mely a nagy keresletet ki nem elégítheti, nem teljesíti ugyan az érdekelteket ama kivánáságot, hogy a heti 200 métermázsá helyett nagyobb mennyiségű főtt-sót juttasson a kassai piacnak, de intézkedett, hogy a jövőben ennél a megszabott mennyiségnél kevesebb semmi esetre se jusson Kassának.

\* **Államszolgálat.** A közoktatásügyi miniszter — mint olvassuk — leiratban tudatta a fővárossal, hogy az 1905 évre az elemi iskolák segélyeképen 60,000 koronát utalt ki a városnak. Nem irigyeljük a gazdag, a vidéki városok felett sok minden tekintetben előnyben és kedvezményben részesülő fővárostól ezt az állami segítséget, mert a népnevelés állami támogatását és segélyezését mindenütt helyesnek és szükségesnek tartjuk, de éppen azért joggal kérjük, hogy Eperjes város, a mely a neizeti kulturára annyit áldoz, éppen exponált nemzetiségi helyzeténél fogva, nem érdemelne-e meg a hasonló állami támogatást és segélyezést? De ezt kérni kellene!

\* **Közmunkák és középítkezések.** A Magánmérnök Országos Szövetsége, az ország összes gazdasági tényezőivel karöltve, nagyarányú mozgalmat indított abból a célból, hogy a hosszú ideig tartó politikai válság miatt elhanyagolt közmunkák és középítkezések, melyeknek végrehajtása kormányhatósági vagy törvényhozási intézkedéseken alapul, a politikai viszonyoktól függetlenül legyenek végrehajthatók. A mozgalom vezetői tehát azt akarják elérni, hogy a közmunkák megkezdése halasztást ne szenvedjen s hogy a megkezdett munkák félbe ne szakítsanak, nehogy ezer és ezer dolgos kézből kihulljon a kenyér.

\* **Siketnémák felvétele.** A siketnémák ungvári intézetében a jövő 1905/6. iskolai évre 12, mindkét-nembeli, 10 éven aluli siketnéma gyermeket vesznek fel Pályázati határidő június 1-seje. A havi 24 kor. eltar-tási költségeket első sorban a szülők tartoznak fizetni. Ha erre nem képesek, községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy havonta mennyit fizethetnek. A kérvényhez a gyermek keresztlevele csatolandó.

\* **Jóakarató figyelmeztetés.** Nem régiben történt, hogy egy jó markos, erős rendőr meg volt bízva azzal, hogy egy csavargót kísérjen be a rendőrséghez. A rendőr meg is találta emberét, fel is szólította, hogy kövesse. Azonban ellentállt, biroka került a sor, a csavargó azonban erősebb volt a rendőrnél, úgy, hogy ennek minden erejét meg kellett feszíteni, hogy legyőzze félelmes ellenfelét; a küzdelem hevében a kardjához nyúlt s iparkodott azt hüvelyéből kihúzni — s mi történt? Egy úr nyugodtan nézi az erős küzdelmet és a végén rákiált a rendőrré, hogy ki ne merje húzni a kardot, hanem fekezze meg a dühöngőt saját erejével. Ha ez az úr kellő időben közbelép — ha már közbe akart lépni — s egy szóval vagy kézmozdulattal segélyre siet a rendőrnél, negyedrészt annyi erőt sem kellett volna a csavargóval szemben kifejteni. Oktassa be a gazda a cselédjét, az iparos, a kereskedő tanoncát, tanulóját arra, hogy a rendőr neki nem ellensége, hanem ha szól. kötelességét teljesíti, — ne gúnyolják, ne ingereljék a rendőrt. S itt ismét a külföldre utalok, a hol a rendőrt a közönség támogatja. Nem akarok én ezzel a rendőrség védelmére kelni, elismerem, hogy annak sok hibája van, de méltóztassanak figyelembe venni, hogy mentől jobb és rendszeresebb a közönség, annál kevesebb szükség van a rendőrré s a mi csekély számú rendőrségünkkel a közönség pártolása és jóindulatú magatartása nélkül rendet fentartani nem lehet. (Beküldetett.)

\* **Szigorító-orvosok kerestetnek.** Az utóbbi években mindig kevesebb és kevesebb hallgató iratkozik be az orvosi fakultásra, úgy, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemen alig promoválnak évente huszonöt-harminc orvos-doktort. Ennek oka többféle, a melyekkel illetékes körökben már kezdenek foglalkozni, de az tény, hogy az orvos-hiány hovatovább az egész országban érezhető. Így aztán sok község és különféle egészségügyi intézet szigorító-orvosokat kell, hogy igénybe vegyenek. Most is a budapesti, de különösen a kolozsvári egyetem orvosi karának az aulában kifüggesztett fekete tábláján sok állás vár betöltésre, a melyekre diplomás orvos hiányában szigorító-orvosok is pályázhatnak.

\* **Állatbetegségek.** A legutolsó hivatalos kimutatás szerint az állati ragadós járványos betegségek közül lépfene van Berettón, Tapolybisztrán, Czerninán; rühkór Bolyáron; hólyagos kiütés Gombosfalun; sertésorbáncz Bogdányban, Orkután, Kapinémefalun; veszettség gyanúja Kisladnán.

\* **A kitartás a legbecsebb emberi erény.** Erről az aranyigazságról örvendetes példával szolgál annak a vidéki kishivatalnoknak esete, ki pár nap óta szép vagyon urának nevezheti magát a szerencse — no meg az állhatatos kitartás jóvoltából. A rendkívül szűkös viszonyok között élő hivatalnokocská osztályorsjegyet vásárolt, de midőn az első osztály húzásán sorsjegyet még a legkisebb nyeresémmel sem húzták ki, boszankodva küldte vissza a neki megküldött sorsjegyet. Később egy szerencsés pillanatban azonban belátva az elkövetett hibát, újra irt sorsjegyéért, melyet a bankház neki készséggel megküldött. Mily nagy volt öröme, midőn a Gaedicke-bankház a most megtörtént főhúzásán táviratilag értesítette, hogy 100,000 koronás főnyereményt nyert sorsjegyével. A Gaedicke-bankház Budapesten különben számos hasonló történettel tud szolgálni, mert ezen a szerencse által kiválóan kedvelt, a most lezajlott húzásán is számos főnyereményt juttatott, feleinek, mint a kitartás legszebb jutalmát.

\* **Elgázolt gyermek.** Gutek János bártfai lakosnak kétesztendő hasonnevű fia a Rákóczi-utcában az esti órákban az utca közepén játszott, a midőn Riemer bérkocsitulajdonos kocsija arra haladt. A kocsis a sötétségben nem vette észre a játszó gyermeket és keresztül hajtott rajta. A kis gyermek veszedelmes sérüléseket szenvedett, de felgyógyulásához van remény.

\* **Az államvasutas nem lehet községi választó.** Az államvasúti alkalmazottak a legújabb törvényes intézkedés folytán állami adójuk után községi adót nem fizetnek, éppen úgy, mint a többi állami alkalmazottak. Ennek azután az lett a következménye, hogy a m. á. v. alkalmazottakat kizárják a községi választói jogból. Miként értesültünk, ezt most a közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozattal is szentesítette, a melyben kimondta, hogy az államvasutaknál alkalmazott, a ki fizetése után járó állami kereseti adón kívül más adót a községben nem fizet. községi választói jogot nem gyakorolhat — tehát a községi választók névjegyzékébe fel nem vehető. Ennek még az a további következménye is lesz, hogy az államvasutasok sehol községi illetőséget nem szerezhetnek.

\* **A szegénységi bizonyítványok új alakja.** A belügyminiszter a szegénységi bizonyítványok kiállításának új alakját tette közzé a BELÜGYI KÖZLÖNYBEN s annak használatát az elsőfokú hatóságok kötelességévé tette. A szegénységnek eddig egy pontja volt csak: az, hogy az illető szegény. A bizonyítvány ezt lakonikus egyszerűséggel konstata, és a ki a bizonyítvány birtokába jutott, hivatalosan szegény volt. Mától kezdve a szegénységnek tizenkét pontja lesz. Nemcsak azt tüntetik majd fel, hogy ki az illető, a ki szegénynek akarja magát kinevezetni, hogy hol született, hány éves és mi a foglalkozása, hanem azt is, hogy ki az apja, ki az anyja; mivel foglalkozik az apa, mivel az anyja (vagy, a mint a hivatalos rendelet finom megkülömböztetéssel mondja: milyen a szülők társadalmi állása?); továbbá van-e vagyona a szülőknek és pedig ingatlanban és ingóknban, és ha van, mekkora az érték és mekkora a teher; van-e a szülőknek jövedelme, és ha van, a jövedelem szellemi vagy gazdasági keresetből ered-e, vagy pedig közhivatali vagy magánhivatali munka teljesítéséből származik; hány gyermeke van a szülőknek és a gyermekek hány évesek; miképpen tartják vagy látják el a szülők a gyermekeket; milyen a szegénységi bizonyítványt kérelmezőnek a vagyoni viszonya, mekkorák a terhei és végül milyen nagy a jövedelme? Ha ez mind meg van állapítva és a megállapított adatok szerint az illető tényleg szegény, akkor a bizonyítvány ellátható a minősítő záradékkal, a mely szerint «N. N. úr vagyontalannak, illetőleg társadalmi állásához képest szegénynek minősítették.»

\* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

\* **Közkereseti társaságok tagjainak virilis joga.** Sok helyütt egy idő óta azt a téves eljárást követték, hogy a közkereseti társaságok tagjait az üzlet után fizetett egyenes-adó révén nem vették fel a virilisek közé. Ezt a téves rendszert most megdöntötte a közigazgatási bíróság, mikor kimondta, hogy a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének megállapításánál a közkereseti társaságok által fizetett egyenes állami adók a cégtulajdonosok adójaként számba veendő, ha magából az adóhivatali kimutatásból kitűnik, hogy az adó a társaság tagjai között miként oszlik meg, vagy pedig, ha egyébként igazolható, hogy az adó alapját képező társasági vagyonhoz vagy jövedelemhez a társaság egyes tagjainak milyen arányban van joga.

\* **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: Klima Zsófia r. kath., Fischgrund Jenő izr., Varga József r. kath., Rosenberg Elek izr. — *Meghaltak:* öz. Szuchanyecz Illésné r. kath., 48 éves; Jung Ábrahám izr., 72 éves; Vizi Pál r. kath., 38 éves; Poloha István r. kath., 39 éves; öz. Kunda Józsefné r. kath., 59 éves. — *Házasságot kötöttek:* Finsterbusch Ágoston r. kath. és Cservenyák Zsuzsanna g. kath.; Maguth Mihály r. kath. és Vavra Mária r. kath.

## Hírek a szomszédból.

**Kassa.** Eceghy Kiss István magánmérnök és tengerész-tűzvédelmi specialista egy célzó- és elsütő készüléket talált fel a hajógyűk részére a melynek segítségével 100 lövés közül állítólag 80 talál, míg most — a tenger hullámzása következtében — csak kettő. A kassai származású feltaláló magyar társulat segélyével szándékszik tovább folytatni a próbákat azzal a hazafias szándékkal, hogy a találmány teljesen magyar mű legyen s a találmány értékesítéséből folyó tiszta nyereség teljesen magyar kezekben maradjon. — A kassai 48-as honvédegylet abból az alkalomból, hogy Rákóczi Ferencz hamvait Kássára hozzák, felhívta a tarsegyleteket, hogy ők is hassanak oda, hogy II. Rákóczi Ferencz születésének napja törvénybe iktatassék s egyúttal nemzeti ünnep legyen. E határozatot a kassai egyesület megküldi a törvényhatóságoknak is a képviselőházhoz leendő hasonló szellemű felterjesztés készítése céljából. — A szociáldemokrata-párt vasárnap d. u. népgyűlést tartott, a melyen bejelentették, hogy az építőmunkások kénytelenek voltak a sztrájkot abbahagyni, mert sehonnan sem kaptak segítséget. A népgyűlés után tüntető sétát rendeztek a Főutcán egész Csermelyig, a hol a rendőrség feloszlatta a menetet. — A kassai Jogász Sportegylet ma avatja fel az új sporttelepet. A versenyekben részt vesz az Eperjesi Torna- és Vívóegylet is. — Az útmesteri tanfolyam 1905. decz 1-jén nyílik meg. Érdeklődők a kassai államépítészeti hivatalnál bővebb értesítést nyerhetnek. — Az e hó 28—30-ikán megtartandó kassai löversenyekre a nevezések már megtörténtek; e szerint az első napra 85 lovat, a másodikra 119 lovat neveztek s így a 11 futam 33 dfjért 204 ló fog startolni, a mi egymagában is kiváló érdekességet kölcsönöz az idei

versenyeknek. Ehhez járul az is, hogy a budapesti, alagi, kottenburgi, pozsonyi, aradi stb. mezőnyök híres győztesei mind résztvesznek a versenyeken. — Folyó hó 27. és 28-ikán fényes előadásnak lesz színhelye a kassai Nemzeti Színház Az Abaúj-Tornavármegyei és Kassai Közművelődési Egyesület hölgyválasztmányá, élén Péchy Zsigmondné elnöknel, az egyesület javára műkedvelői előadást rendez az alábbi műsorral: «Babavásár», «Gyurkovics leányok», «Nőnevelde» (operette), Dalok, Eleven ujság, Palotás. Ez utóbbiban Eperjesről dr. Ghillány György vesz részt.

**Abaúj-Torna.** A nép gazdasági ismereteinek terjesztése végett az Abaúj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület gazdasági szakelőadásokat akar rendezni egyes községekben. A 20—30 előadásra terjedő ciklus felölelné a talajművelésről, gyümölcsészetéről, növénytermelésről, állattenyésztésről, állategészségügyről, szövetkezetekről és a törvényekből szükséges tudnivalókat. — Zsadány és Csány községek lakosait néhány hét óta betörök tartják izgatottságban. Legutóbb Stern Ignác és Riedler Ignác kereskedőkhöz törtek be s élelmiszereket, ruhaneműket s egyéb holmikat vittek el. — A szociálistikus bérmozgalmak a kassai központból már a vidékre is erős hatást gyakorolnak. Így az aranyidkai ezüst- és rézbányák nagyszámú munkássága már hosszabb idő óta elégedetlenkedett az alacsony bérek miatt. A bányamunkások a múlt héten gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy sztrájkba lépnek, ha a bányatulajdonosok a munkaidőt le nem szállítják és a napibéreket meg nem javítják. A bányatulajdonosok a méltányos követeléseket visszautasították, a mire a bányászok szerdán a munka beszüntetésével válaszoltak. Ez az első sztrájk Aranyidkán, a mely a vasúttól és a világtól távol fekvő, a modern munkásmozgalmakat eddig hírből sem ismerte.

**Szepesség.** A Magas-Tátrát, hazánk leg-hatalmasabb és legimpozánsabb hegységét mutatja be a LEIPZIGER ILLUSTRIRTE ZEITUNG legutóbbi száma, Compton T. E. által készített, gyönyörű kivitelű illusztrációkkal. Az ismertetést pedig Fischer Miklós iglói főigmn. igazgató írta hozzá oly szeretetteljes gondossággal és alaposággal, hogy szinte megilletődéssel olvassuk. E füzet ára 2 korona. De épp oly helyes és okos dolog volna, ha belföldön reklamoznák a Tátrát. Mert a dolog úgy áll, hogy a Tátrának még most is több az idegen látogatója, mint a magyar. — Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat Részv.-társ. Tátra-Osztálya (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) pünkösdkor kezdi meg a tátrai kirándulások rendezését s folytatja szept. 10-ikéig. Részvételi ár: öt napi teljes ellátással a III. vasúti kocsiosztályban utazva 45 kor., a II-ikban 52 kor., külön kirándulással a dobsinai jégbarlanghoz 10 kor.-val több.



## IRODALOM.

«Iparpolitikai tévedések.» Tanulmány a magyar nemzetgazdaság köréből. Irta dr. Forgon Lajos. Budapest, Politzer-féle könyvkiadó vállalat. Nem régiben érdekes tárgyú és tartalmú könyv jelent meg, mely hivatva van arra, hogy az ország közigazdasági ügyeire, közelebbről pedig az iparfejlesztési akcióra irányítsa a közfigyelmet. Miként a könyv címe is mutatja, iparpolitikánk tévedéseit tárja elénk, a melyek alkalmasak nemcsak az iparfejlesztési akció eredménytelenné tenni, hanem egyúttal a meglevő szűkkörű magyar ipart, sőt

a nemzetgazdaság a jelenben is bizt-misíteni. Teszi peccsággal és oly tárfigyelmebe ajánl az iparfejlesztésre a hazafiaknak, a sek iránt komoly nyos és statisztik országgon arra a pénzázdozatokka mindedig semm politikára, mely tőkeuralom létes szükség nincsen, sem fog eredmény arra, hogy a nem egymással viszá bomlás okává le ipar fejlesztését, csokat is ad; főle megvalósítását a kapcsolat létesíté ipari földolgozás érvényesülést. Be iparpolitikával le míg az egész ne helyezése, a mit keresztül főleg azt is bizonyítja, nemzetgazdaságt polemizál a köny tési programját kivihetetlen és k kidomborítja, té mond, a melyek úton sohasem vizsgálatalul be lévén, nincs okur hogy ha az áll az megvalósíthat valósítására kon teli az állam te tokat meg akarj remteni, úgy me visszaradiadnia a k mint a kormány kérdés. A mű érdemelnek: a v a kívándorlást, a állami intézkedé szinte szenzáció sáról szóló szak érthető és logik olcsó: 4 koron kedés útján.

K  
= Mestersz méztermelőinke ország között mesterséges m mérsékelték, a tétetett az igaz országban nag zet, az új vámi nagyközönsége ponti egyesülete mévelésügyi m meghiúsítottas  
= Új ren hoz rendelt e melyben elren len- és kender forduló kérdező véleményeiket. tapasztalatok alapítással jár útköznek. A r lettel is.

= Közérő tisztító- és szá letén és a lak engedélyezhet vány nélkül o ha oly építke csak kiegészít kapcsolatban síteni a kömt iparnak hatás való félbeszal hágási eljárás

budapesti,  
nyók híres  
— Folyó  
színhelye a  
armegyei és  
lasztmánya,  
sület javára  
rral: Baba-  
(operette),  
Eperjesről

mereteinek  
Gazdasági  
ezni egyes  
us felőlelné  
termelésről,  
tekezetekről  
— Zsápany  
ta betörök  
és Riedler  
reket, ruha-  
szocialisz-  
ar a vidékre  
ai ezüst- és  
sszabb idő  
t A bányá-  
melyen el-  
at tulajdono-  
éreket meg  
s követelél-  
szerdán a  
lsó sztrájk  
vol fekvé, a  
em ismerte.

azánk leg-  
mutatja be  
bi száma,  
telű illusz-  
fiklós iglói  
gondosság-  
el olvassuk.  
okos dolog  
ert a dolog  
az idegen  
orgalmi és  
(Budapest,  
tátrai ki-  
ség. Rész-  
síti kocsi-  
külön ki-  
-val több.



a magyar  
ajos Buda-  
regiben  
meg, mely  
ági ügyeire,  
irányítsa a  
tatja, ipar-  
alkalmasak  
enné tenni,  
r ipart, sőt

a nemzetgazdasági ekzsztenciánkat eddig biztosított és a jelenben is biztosító mezőgazdaságunkat is megsemmisíteni. Teszi pedig ezt oly széles alapon, oly tájékozottsággal és oly tárgyilagossággal, hogy azt nem lehet eléggé figyelmebe ajánlani azoknak a köröknek, a melyek az iparfejlesztésre befolyt hivatva vannak és azoknak a hazafiaknak, a kik a magyar nemzetgazdasági kérdések iránt komolyan érdeklődnek. Széles alapon, tudományos és statisztikai adatokkal beigazolja, hogy Magyarországon arra a nagy lelkesedéssel és még nagyobb pénzáldozatokkal megindult és ma is folytatott, de mindaddig semmi eredményre nem vezetett iparfejlesztő politikára, mely a gyárpár megheonosítását és ezzel a tőkeuralom létesítését tűzte ki földadatul, nemcsak semmi szükség nincsen, hanem az egyrészt ezen a téren ezután sem fog eredményre vezethető, másrészt pedig alkalmas arra, hogy a nemzetet még jobban elszegényítse, elemeit egymással viszályba keverje, társadalmi és nemzeti bomlás okává legyen. Nemcsak szükségesnek látja az ipar fejlesztését, hanem erre vonatkozólag üdvös tanácsokat is ad; főleg ajánlja a nemzetgazdasági harmonia megvalósítását a különböző foglalkozási ágak közötti kapcsolat létesítésével, belöldi termelvények és anyagok ipari földolgozását, a minél szélesebb körű gazdasági érvényesülést. Beigazolja, hogy így, rendszeres és tudatos iparpolitikával lehet előre vinni nemzetgazdaságunkat, míg az egész nemzetgazdaságnak az ipari alapra való helyezése, a mit ma az iparpolitika akar, nem vihető keresztül főleg önálló vámterület nélkül! De nyomban azt is bizonyítja, hogy az önálló vámterület létesítése nemzetgazdaságunkat tönkre tenné. A továbbiak során polemizál a könyv a kereskedelmi kormány iparfejlesztési programját magában foglaló emlékirattal, melynek kivihetetlen és közgazdaságilag káros intencióit élesen kidomborítja, tévedéseit föltárja. Sok keserű igazságot mond, a melyek konkluziója az, hogy a megkezdett úton sohasem lesz iparállam Magyarországból: de vigasztalásul beigazolja azt is, hogy erre szükség nem lévén, nincs okunk miatta keseregni. Végül azt kívánja, hogy ha az állam valamit programba vesz, először az megvalósítható legyen, másodsor pedig annak megvalósítására komolyan törededjék a kormány, ezt követeli az állam tekintélye. Ha a kifizőtt ipari földadatokat meg akarjuk oldani, ha tényleg ipart akarunk teremteni, úgy még az önálló vámterülettől sem szabad visszariadnia a kormánynak, a mi különben sem politikai, mint a kormány tartja, hanem tisztán nemzetgazdasági kérdés. A mű főerősségei, a melyek különös figyelmet érdemelnek: a vámterület kérdését, az államsegélyezést, a kivándorlást, a mezőgazdasági helyzetet és a részletes állami intézkedéseket tárgyaló részek, a melyek közül szinte szenzációs az állami pénz- és gépsegély nyújtásáról szóló szakasz. Az egész munka érdekes, világos érthető és logikus. A vasos kötet (16 ív) ára aránylag olcsó: 4 korona Megrendelhető minden könyvkereskedés útján.

## Közgazdaság.

— **Mesterséges méz.** Nagy veszedelem fenyegeti méztermelőinket. A Magyarország-Ausztria és Németország között kötött új kereskedelmi szerződésben a mesterséges méz vámját 84 koronáról 28 koronára mérsékeltek, a mi által a mesterséges méz egyrangúvá tétetett az igazi, természetes mézzel. Minthogy Németországban nagy mértékben gyártják a mesterséges mézet, az új vámtarifa nemcsak a méhészeket, hanem a nagyközönséget is sújtja. Az osztrák méhészek központi egyesülete beadvánnyal fordult az osztrák földmívelésügyi miniszterhez, melyben arra törekszik, hogy meghússítassák a mesterséges méz vámjának leszállítását.

— **Új rendelet.** A kassai kulturterméni hivatalhoz rendelet érkezett a földmívelésügyi minisztertől, a melyben elrendeli, hogy a kulturterméni hivatalok a len- és kendertermelés föllendítése érdekében az előforduló kérdézősködésekre soron kívül adják meg szakvéleményeiket. Ilyen kérdézősködések ugyanis az eddigi tapasztalatok szerint akkor merülnek föl, ha a telep-alapítással járó engedélyezési eljárások nehézségekbe ütköznek. A rendeletet közzölték a gazdasági egyesülettel is.

— **Közérdekű elvi-jelentőségű határozatok.** Belső-tisztító- és szárító-telepek létesítése a községek belterületén és a lakóházak közvetlen szomszédságában nem engedélyezhető. — Kőműves-mester külön iparigazolvány nélkül csak akkor végezhet cserepező munkákat, ha oly építkezésekről van szó, melyeknek a cserepezés csak kiegészítő részét képezi, de építkezési munkával kapcsolatban nem lévő cserepezést elvállalni és teljesíteni a kőműves-mester jogosítva nincs. — Mészáros-iparnak hatósági bejelentés és tudomásul vétel nélkül való félbeszakítása, vagy abban hagyása miatt a kihágási eljárás az 1879:XL. t.-cz. 31. §-ában megállapított s az üzlet félbeszakításától vagy abban hagyásától számított hat havi elévülési időn túl meg nem indítható. — Árúknak nagy mennyiségben, a tényleges viszonyokkal nem egyező módon való hirdetése, a mennyiben az árúk ára is fel van tüntetve, nem tekinthető tévedésbe ejtésre alkalmas megjelölésnek (Kereskedelemügyi miniszter döntvényei.)

— **Vegyeskereskedők üzletköre.** Több ipartestület azon kérelemmel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy helyezze hatályon kívül azon elvi határozatát, mely szerint oly helyeken, a hol a nép elsőrendű szükségletét nem képező cikkek kizárólagos árúításával foglalkozó kereskedők vagy iparosok nincsenek, a szatócsok és vegyeskereskedők jogosítva vannak erre szóló iparigazolvány alapján bármint, tehát nemcsak a nép elsőrendű szükségleti tárgyait képező iparcikkek elárúítására is A miniszter most a kamarák útján értesítette a kérvényezőket, hogy az elvi határozatát tentartja, megváltoztatását nem találja indokoltnak, ezenkívül az említett határozat a fogyasztó közönségnek is nagy mértékben érdekében áll.

Felölő szerkesztő: Dr. Raffay Ferenc.  
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

## NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi  
Lithion-forrás

# Salvator

kütnő sikerrel használtatik

**vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.**

**Húgyhajtó hatása.**

**Vasmentes! Csiramentes!**

**Könnyen emészthető!**

**Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.**

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgsavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

**A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.**

**Eladási árak Eperjesen:**

1/2 literes palaczk ...	32 fillér
3/4 " " " " " " " " " " " "	40 " "
1/1 " " " " " " " " " " " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk ...	6 fillér
3/4 " " " " " " " " " " " "	7 " "
1/1 " " " " " " " " " " " "	8 " "

## Iszákosság nincs többé!



Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étvagy szeszitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szőbese a tartózkodásról, mert csodahatása ellen-szenvenessé teszi az iszákosnak a szesz-italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy az feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

A Coza a családok ereit bekötötte ki ismét, sok-sok ezer tért a szegény- és becstelenségtől megmentett, kik később jótan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet — mely a Coza-por tulajdonosa — mind a nőknek, kik kívánják, egy próbát küld és egy köszönőírásokkal feltöltött levelet és költségmentesen küldi, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos határsárról. Kereskedjünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 44. sz.  
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. tnek.  
(Levelek 25 fill., levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

**COZA INSTITUTE**  
(Dept. 44.)  
62, Chancery Lane,  
London, Anglia.

## Köszönetnyilvánítás.

A részvétnek keresetlen, ritka megnyilvánulása, mely

**E TELKA**

leányunknak, illetve testvérünknek korai szomorú elhúnytával közel- és távolból bennünket oly meghatóan s vigasztalóan érintett, mely fájdalomkra enyhítő balsamot csepegtetett.

Hálataljes köszönetünket fejezzük ki az elhúnyt jószágos nevelőinek: a kassai tanítónő-képző intézet tek. igazgatója s tanári karának, valamint az eperjesi Mária-Congregatio vezetősége- s valamennyi tagjának, nemkülönbön jóbarátainknak s ismerőseinknek, hogy levélelleg vigasztalni és a végtisztességadásnál megjelenni s az elhúnyt ravatalára koszorúkat elhelyezni kegyesek voltak.

Az Ég áldása legyen mindnyájukon!

Szécs, 1905. május 18.

**Köhler József**  
és családja.

495—1904/5. sz.

Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet igazgatósága.

## Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi állami tanítónőképző-intézetben az 1905. év szeptember 1-jétől 1906. évi augusztus hó végéig szállítandó háztartási, világítási, mosási és tüzelő-anyagokra (fára) árlejtés hirdettetik. A háztartási anyagok közül a húsfélékre, kenyérré és süteményre, liszt- és fűszerárúkra.

Fogyasztás átlag számítva:

**Húsneműk:** Marhahús sütni vagy vagdalni, hetenkint 80—85 kgr.

Marhahús levesnek, hetenkint 30—32 kgr.

Borjűhús tölteni vagy sütni, hetenkint 50—60 kgr.

Sertéshús sütni vagy vagdalni, het. 35—40 kgr.

Rendelés szerint felváltva kolbász, hurka, virsli, párisi-virsli, sonka, szalonna.

Zsír, olvasztott minőségben, havonta 130—140 kgr.

**Liszt-neműk:** 4-es liszt, havonkint 80—100 kgr.

0.ás liszt, havonta 80—90 kgr.

Búzadara, havonta 75—80 kgr.

**Kenyér:** Naponta 40—45 kgr.

**Kifli:** Naponta 200—230 drb.

**Fűszerárú:** Pótkávé, havonta 18 doboz (Franck.)

Cukor, havonta 4—6 nagy süveg.

Koczkacukor, havonta 8—9 doboz.

Porcukor, havonta 20—30 kgr.

Rizs, havonta 60—70 kgr.

Makaroni, hónaponkint 20—25 kgr.

Mazsola, hónaponkint 3—4 kgr.

Mandula, hónaponkint 1—2 kgr.

Só, hónaponkint 40—50 kgr.

Borsó, hámozott, havonkint 10—12 kgr.

Lencse, legfin, hónaponkint 18—20 kgr.

**Fűszerek:** bors, paprika, babérlevél, fahéj, gyömbér, stb. Ecet. Olaj. Tea, rum. Élesztő.

**Vegyes-árú:** Zacherlin, kénpor, vaspor, cipómáz, különféle seprők, lapátok, kefék stb.

**Mosási anyag:** Szappan, havonta 60—70 kgr.

Szóda, havonta 25—30 kgr.

Keményítő, havonta 10—12 kgr.

Kékítő, havonta 24—30 üveg.

**Világító-anyag:** Gyertya, havonta 2—3 csomag.

Petroleum, legfin., havonta 8—10 l.

Gyufa, havonta 5—6 csomag

**Tüzelő-anyag:** Fa, legjobb minőségű bükk, egész éven keresztül 110—120 méter-öl.

Július és augusztus hónapokban s részben már június végén is a növények távoztával csak 8—10 személy szükségleteinek megfelelő háztartási anyagok szállíthatnak.

Pályázhatnak külön-külön az egyes tételekre az iparosok, kereskedők. A legmegfelelőbb ajánlatokat az igazgatóság a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz terjeszti fel jóváhagyás végett. **Pályázati határidő f. évi június 10-ikén déli 12 óra.** Ajánlatokat zárt borítékban 5%-nyi bánatpénzzel ellátva az állami tanítónőképző intézet igazgatóságához nyújtsák be a pályázók, hol a pályázati feltételek és az ajánlati minta is megtekinthetők.

A pályázatok f. évi június hó 10-ikén d. u. 6 órakor bontatnak fel, a mikorra a pályázók megjelenését kérem.

Fűszer-, liszt- és mosási anyagokból minta melléklendő.

Eperjesen, 1905. évi május hó 15-ikén.

**Dúzs Mária,**  
igazgató.

1825—1905. tkvi szám.

**Árverési hirdetményi kivonat.**

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Müller Bertalan ügyvéd végrehajthatónak **özv. Gergely Jánosné szül. Zábreczky Mária** végrehajtást szenvedő elleni 274 kor. 55 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén Siroka és Nagyvitéz községekben fekvő, I. a sírokat 2. sz. tjkvben A. I. 1—11. sorsz. alatt foglalt 79. hr. sz. üres beltelek, 88. hr. sz. 28. öi. sz. ház és kert 1201., 222., 295., 343., 379. 420. 393/2 hr. sz. részletek s közös legelőből álló 1/2-ad rész teleknek B. 3. sorszám alatt Gergely Jánosné szül. Zábreczky Mária nevének álló felezésére 840 kor. kikiáltási árban;

II. a sírokat 30. sz. tjkvben A. kereszt 3. sorsz. alatt foglalt 517. hr. sz. erdőnek B. 8. sorsz. alatt Gergely Jánosné szül. Zábreczky Mária nevének álló felezésére 51 kor. kikiáltási árban;

III. a sírokat 9. sz. tjkvben A. 1., 2., 3. sorsz. alatt foglalt 515/2, 520/a, 549/a hr. sz. erdőnek B. 5. sorsz. a foglalt 515/2, 520/a, 549/a hr. sz. erdőnek B. 5. sorsz. a Gergely Mária nevének álló felezésére 38 kor. kikiáltási árban;

IV. a nagyvitézi 11. sz. tjkvben S. 13. sorsz. alatt foglalt 499. hr. sz. erdőnek B. 218. sorsz. alatt Gergely szül. Zábreczky Mária nevének álló 1/2-ad rész 1/2-ed részének 1/2-ed részére, vagyis 1/4-ad részére 30 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1905. évi július hó 27-ik napján d. e. 10 órakor** Siroka község házáján megtartandó nyilvános árverésén a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül ad I. 84 koronát, ad II. 5 kor. 10 fill.-t, ad III. 3 kor. 80 fill.-t, ad IV. 3 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.  
Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.  
Eperjes, 1905. május 4.

**Urbán Gyula,**  
kir. írástábla bíró.



**Cook és Johnson**  
amerikai szabadalm. tyükszemgyűrűi.

A jelenkor **legjobb és legbiztosabb** szere, hatásában nagy-szerű és azonnal **fájdalomelhárító**.  
Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerüzében. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab dobozban 1 korona.  
Postán 20 fillérrel több.  
Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszerész**  
Budapest, VI., Király-utca 12.  
Központi telep Ausztria-Magyarország részére: „Zum Samariter“, Graz.

A szlovinkai bányatelepen lévő főüzlet számára óvadék-képes és néhány ezer korona tőkével rendelkező

**üzlet-kezelőt keresünk**

f. évi augusztus 1-jére. Bővebb felvilágosítás nyerhető az alulírott élelmezési intézetnél.  
Krompach-vasgyár, 1905. május 12.

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-Részvénytársaság  
**élelmezési intézete**  
Krompachon.

**Eladó**  
a Taboron egy újonnan épült **sarokház; valamint első helyen építkezésre való telkek** jutányosan eladatnak.

Értekezhetni **Wenzel István** fűszerüzletében Eperjesen.

**A REKLÁM.**

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

**Általános Tudósító**

hirdetési osztályánál,  
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő  
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54,

a hol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

**SZLIÁCS-**  
**aczélfürdő**

Felsőmagyarországon. — Az egyedül ismert szénsavdús vasfürdő. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

**Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.**

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, nő-bajok, hátgerincz- és idegbajok, bémulás ellen, átszennvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos, dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, délről Budapesten át innen szintén 5 óra. Szliácsról falragaszkok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektus utazás, lakás-, árkedvezményről az elő- és utószóban stb. ad a fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgye).

**Liniment. Capsici comp.,**  
Richter-Ióán Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésű használt házi- és bevásárlásnál, — a mely minden gyógyszerüzében kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre.



Egyéves fiamhoz **németajkú cselédleányt** keresek. Fizetés 12—15 korona.

Czím: *Saphir Albert, Munkács.*

**‘Isten’ áldása Lukács Vilmos bankházában!**

A most befejezett XV. m. kir. szab. Osztálysorsjátékban még eddig sohasem létező eredményt értünk el, miáltal jelszavunk

**„Isten áldása LUKÁCS VILMOS bankházában!“**

ismét a legfényesebb módon beigazolást nyert. — A m. kir. szab. Osztálysorsjáték

**legnagyobb főnyereményei**

olyan sorsjegyekre estek, melyeket **mi adtunk** el szerencsés vevőinknek, és pedig:

<b>400000</b> korona a 46965 sz. sorsjegyre	<b>10000</b> korona a 27315 sz. sorsjegyre
<b>200000</b> korona a 45544 sz. sorsjegyre	<b>10000</b> korona a 49581 sz. sorsjegyre
<b>50000</b> korona a 60639 sz. sorsjegyre	<b>10000</b> korona a 67137 sz. sorsjegyre
<b>25000</b> korona a 37115 sz. sorsjegyre	<b>10000</b> korona a 80045 sz. sorsjegyre

és ezeken kívül óriási mennyiségű kisebb nyeremény **200** koronától **5000** koronáig körülbelül

**2,000.000** korona összértékben.

**Szerencsesorsjegyek a fenti bankházból**

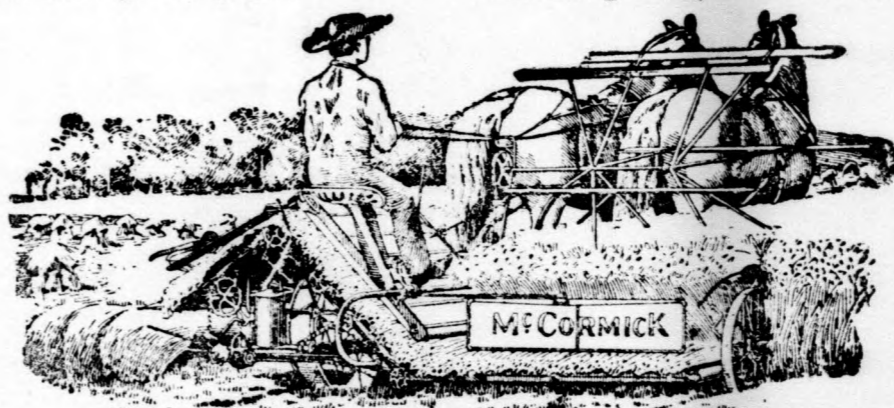
1/8	1/4	1/2	1
150	3.-	6.-	12.-

sorsjegy korona  
eredeti árban helyben és a környéken kizárólag csak az alant jegyett czégnél kaphatók.

**KLEIN FERENCZ** EPERJESI  
ezelőtt DUSCHNITZ B. Főutca 78.

**Mc. Cormick Harvesting Machine Company**  
(Chicagói aratógép).

KNECHT J. E., igazgató. Budapest, V., Váci-út 30.



Gyártmányok: Kévekörtógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő-gereblye és „Manila“ kévekörtőfonal gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Katalogusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk

Vezetékvizsgálóság: Sárosvölgyei Gazdák Fogyaszt. és Értékesítési Szövetkezete, Eperjes.

**„MAYER“-gépgyár**

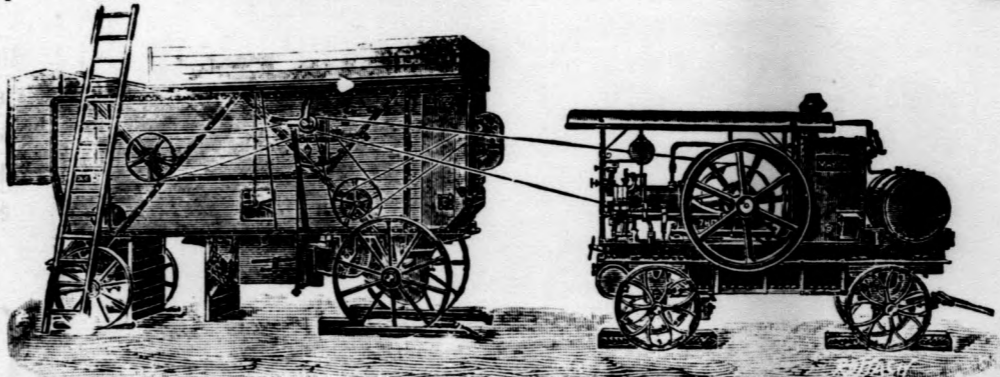
vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű **Gazdasági gépeket,** kitűnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 2—50 lóerőig.

**Benzin-motoros cséplőkészletek!**

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!



**Malomépítést:** Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

**Különlegesség:** Legújabb szerkezetű **csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.**

**Osborne D. M.-féle** világhírű amerikai arató- és kaszalógépek magyarországi kizárólagos képviselőse.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

**Órás-**

Van szer...  
mint a nag...  
mására hoz

**arany-, ezüs**

megnagyol...  
kor igény

**Órás**

rendeztem...  
elsőrendü

a külföld...  
képzettség

komplikált...  
hassam és

műhelyeml...  
elkészíthes

Midőn m...  
díszóra

nagyérd...  
együttal k

s maradok

**TOK**

Elsőrangú m...  
nyű és gyo...  
tartalom (1...  
javaslatára...  
biztos. Kés...  
zák, de egy...  
az előállítá

Kis üveg

Telefon 58—

MAC

A XVI-ik

110,000

Minden

Le

1

1

1

2

1

2

1

5

3

8

8

36

67

3

437

803

1528

140

34450

4850

4850

100

4350

3350

55000

## Órás-műhely berendezés.

Van szerencsém úgy igen t. vevőim, mint a nagyérd. közönség szíves tudomására hozni, hogy

**arany-, ezüst-, ékszerárú- és órarakáramat** megnagyobbítottam s egyúttal egy a kor igényeinek megfelelő

## Órás-műhelyt

rendeztem be, melynek vezetésére egy elsőrendű szakembert állítottam. Kinek a külföldi székvárosaiban nyert szak-képzettsége lehetővé teszi, hogy a legkomplikáltabb órajavításokat is elvállalhassam és azokat jótállás mellett saját műhelyemben a legrovidebb idő alatt elkészíthessem.

Midőn még nagyválasztékú fali- és **díszórák** raktáramat ajánlanám a nagyérd. közönség szíves figyelmébe, egyúttal kérem vállalatom pártfogását s maradok kiváló nagyrabecsüléssel

**Halbsch Gusztáv.**



lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültek. E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

### színezett szobapadló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajesték fűdi be a padlót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután

### tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különösen parkettra s olajestékkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famustrát.

### Főraktár

**Eperjesen: BOHRANDT W.-nál.**

Gölniczbányán: Binder Samunál  
Kassán: Binder Samunál.

**CHRISTOPH FERENCZ, Berlin—Prága.**

## 1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legújabb államaiban Német-  
országgal alkalmazták

### mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előmál kútegek, aranyár-  
ten orv-rezesség, ótvár, fagyda, lábizadás, foh- és szakkörpa  
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a foh-kátrány-  
nak 40%-át és minden egyéb a kereskedelemben előforduló kátrány-  
szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrhetegegekkel  
sikerrel alkalmazták a kátrány-szappan -elvet' a

### Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrány-szappan az arany-  
eltávolításra, a gyermeknek valamennyi fejbetegsége ellen is  
multhatlan bőrtisztító, mosdó és fürdőszappan mindennapi  
használatú szappan

### Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

35% glicerín-tartalommal és linom illattal,  
Mint kiváló bőrkopó szer kitűnő eredményt hozhatunk  
továbbá a:

### Berger-féle borax-szappan.

kihúzó, napsütés, aszeptó, miltesser és egyéb bőr-  
baj ok ellen.

Arany minden fejünk 70% -tér használati  
utasításokkal együtt. A vásárlásnál határozottan  
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant  
kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a

G. Hell & Comp.  
cégjegyét minden cim-  
kén.

Kitüntetések díszlevelei  
Becsen 1888-ban és

aranyéremmel a párisi világtállásán 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle  
gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasítást is  
van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi főraktár: Földi János győgy-szertára,  
Budapest, Király-utca, Thalhammer és Seitz, Zrínyi-utca.

Kicsinyben Magyarország összes győgy-szertáraiban.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr győgy-szer-  
tárában, valamint Magyarország összes győgy-szertáraiban.

## KIVÁLÓ VASPRÆPARATUM

a KRIEGER-féle

# TOKAJI CHINA-VASBOR.

Elsőrangú magyar vas-specialitás kitűnő sajátosságaiért, úgymint rendkívüli köny-  
nyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vas-  
tartalom (100 gramm borbán 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács  
javaslatára a belügyminiszter úr engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül  
biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánoz-  
zák, de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, — különbözik már  
az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek.

Kis üveg 3-20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb  
Telefon 58-47. győgy-szertáraiban és főelárúsító-helyén: Telefon 58-47.

**MAGYAR KORONA-győgytár, BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.**

# Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

## Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.

Kassán: ifj. Novelly Sándor Utódánál, Kiszebenben: Kasewitz J. Jánosnál.

A XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték  
nyereményeinek sorozata.

**110,000 sorsj. 55,000 nyerem.**

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

**1 millió kor.**

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40
55000 ny. és jut. összegben	14.459,000

# Felhívás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztálysorsjátékhoz

Az első osztály húzása már

**1905. május 25. és 26-ikán lesz.**

Az első osztályú sorsjegyek ára

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét vagy az összeg előzetes  
megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a  
postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a  
hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás  
után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes át-  
utalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. —  
Becses megrendelését szíveskedjek mihamarább hozzám jutatni.

# Gaedicke A.

bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjéje.

**Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.**

## Gaedicke szerencsése óriási!

Rövid időn belül

**15 milliót**

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő  
főnyereményeket:

600000	korona	2/2	62551	szám
400000	"	4/4	11119	"
400000	"	4/4	28916	"
400000	"	8/8	33464	"
100000	"	4/4	42758	"
100000	"	2/2	49878	"
100000	"	4/4	87991	"
70000	"	1/1	60912	"
60000	"	8/8	17357	"
60000	"	8/8	78863	"
60000	"	4/4	82528	"
60000	"	2/2	97263	"
30000	"	8/8	6920	"
30000	"	8/8	38691	"
30000	"	8/8	90964	"
25000	"	4/4	23481	"
25000	"	2/2	30049	"
25000	"	4/4	44411	"
25000	"	4/4	87851	"
20000	"	4/4	14674	"
20000	"	4/4	28950	"
20000	"	8/8	33402	"
20000	"	8/8	35862	"
20000	"	4/4	44410	"
20000	"	4/4	55565	"
20000	"	1/1	60781	"
20000	"	8/8	78848	"
20000	"	4/4	88874	"
15000	"	1/1	31121	"
15000	"	4/4	57734	"
15000	"	2/2	77950	"
15000	"	4/4	82506	"



**KISS**  
szerencsége

**NAGY!**

Ki még eddig soha szerencsekíséreltet nem tett az osztálysorsjátékban. vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

**KISS szerencsége NAGY!**

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kíséreltet KISS bankházában, mert

**KISS szerencsége NAGY!**

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket KISS bankházában.

|| || Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már || ||

Háromszor a jutalmat  
**600.000** koronát = **1.800.000**

és egy nagy nyereményt  
**400.000** koronát = **400.000**

**Összesen 2.200.000**

|| || 4 sorsjegyre koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közlést teszünk a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

== Kihúzott nyeremények azonnal kifizettek. ==

Kisérelje meg szerencsését KISS bankházában, mert

**KISS szerencsége NAGY!**

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának húzása f.é. május 25-és 26-án lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

Egy nyolczad . . . 1 K. 50 f. | Egy fél . . . . . 6 K.  
Egy negyed . . . 3 „ - „ | Egy egész . . . . . 12 „

**Kiss Károly és Tsa**

a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító-helye

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

KISS féle sorsjegyek kaphatók.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél bedöröszölés-keppen használva.

**Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapesten.

**Richter gyógyszerüzem**  
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,  
Elszabethstr. 5 neu. Mindennapi széküldés.

A Főutca 101. számú  
Mérey Aurél-fele

**h á z**

szabad kézből eladó.

Bővebbet Maléter Árpád ügyvédi irodájában

**FIGYELEM!**

Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi szepességi

**lenvászon és damasztárú**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyártmány csak az,



mely ezen védjeggyel van ellátva.

**HAZAI IPAR!**

**INGYEN**  
kapja mindenki kérélmé folytán

**Érdekes Egyetemes katalogusunkat,**  
több mint 1500 ábrával,  
mely az összes használati cikkek és érdekes újdonságok bevásárlásánál nélkülözhetlen. Elegendő levelezőlapon a pontos cím tudomásul adása, mire bérmentve küldi

**Érdekes Egyetemes Katalogusát:**  
Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18-239.

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

**WIENER MODE**

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.

Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modellen, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K. 3.—, — Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:  
„Die praktische Wiener Schneiderin“ und  
„Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt  
„Für die Kinderstube“.  
Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht. Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

**Schicht-szappan**

„szarvas“ vagy „kules“  
Jeggyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

**Mindenütt kapható!**

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

**„Zacherlin”**

mint utólrérhetlen, valóban nagyhatású rovarirtó.

Azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

**Kapható Eperjesen:**

Barts E. gyógyszerész,	Diamant Fülöp,	Glücksman Mór,	Lefkovits Emil,
Bein Simon,	Duschnitz Ármán,	Holónia Béla,	Mikolik István,
Bohrandt J. V.,	Feldmann Adolf,	Holländer Samu,	Molitorisz I. gyógyszerész,
Dahlström Károly,	Fried Simon,	Klein Ferencz,	Neumann B. Özv.,
	Gallsik J. V.,	Kónya Miklós,	Schönfeld Izidor,
			Sváby Ferencz,
			Trosztler Kálmán,
			Vomberg István,
			Wenczel István.

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —

E

Előfizetési  
negyedévre  
Hirdetési díj: Ha  
1905

A közö

A szokás  
tása, hogy se  
gyítsa. Az el  
ugyan út seb  
épp úgy me  
az, hogy a  
Ellenben ha  
mindig szok  
az emberek  
rossznak tar  
megítélnek,  
nélkül megl

Igy áll e  
valóság gya  
a melyet eg  
sainak: szer  
szeret benne  
nak a sajtó  
versenyében  
dolgozni ne  
szabadsajtó  
meg a más

Neki egy  
fa. Bőven r  
a kalarábé  
közlegényt  
de a sajtó  
séget tenn  
hogy a sa  
ságok nyo  
vadásának  
terméket o  
gépei, akk  
sajtó és s  
kiván, ross

AZ «E

Idyll.

Derült  
vánosi suga  
egyikök —  
szöke bes  
egyszerű, d  
bóbiskol K

A divá  
ragadtatás  
üde arczán  
olvasásba  
kis napsug  
berre, vég  
dos arczán  
gyöngyvirá

A szol  
be a gyer  
magával,  
kis csengő  
a lelkökb

Ezt a  
is. A kis  
haját. Alic  
lan fürtök  
valami éd  
Károly